

साप्ताहिक चालू घडामोडी 22 मे ते 28 मे 2022

राष्ट्रीय बातम्या

पीयूष गोयल 2022 साठी दावोस येथे WEF मध्ये भारताचे नेतृत्व करणार आहेत.

- स्विट्झर्लंडमधील दावोस येथे वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमची वार्षिक बैठक सुरू झाली. पाच दिवस चालणाऱ्या या बैठकीत भारतीय शिष्टमंडळाचे नेतृत्व वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल करणार आहेत. हा कार्यक्रम जागतिक कथन तयार करण्यासाठी एक महत्वाचा आणि संबंधित खेळाडू म्हणून भारताचा दर्जा मजबूत करण्यास मदत करेल, विशेषतः पुढील वर्षी G-20 अध्यक्षपद स्वीकारण्याची तयारी करत असताना.

महत्वाचे मुद्दे:

- वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमच्या चर्चेत अनेक उद्योग अधिकारीही भाग घेतील.
- मजबूत आर्थिक विकास आणि स्थिर समष्टि आर्थिक संकेतकांमुळे जागतिक आर्थिक मंच भारताला गुंतवणूकीचे इष्ट ठिकाण म्हणून प्रोत्साहन देण्यासाठी एक व्यासपीठ म्हणून काम करेल.
- श्री. गोयल या महिन्याच्या 26 आणि 17 तारखेला युनायटेड किंगडमला भेट देतील आणि यूके सरकार आणि व्यवसायांशी मुक्त व्यापार करार वाटाघाटींमध्ये झालेल्या प्रगतीवर चर्चा करतील.
- भारत आणि युनायटेड किंगडमच्या पंतप्रधानांनी दोन्ही देशांमधील मुक्त व्यापार कराराला अंतिम रूप देण्यासाठी दिवाळी 2022 मध्ये शिखर परिषद आयोजित करण्यास सहमती दर्शवली.

उपस्थित:

- वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री: पियूष गोयल
- आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री: मनसुख मांडविया
- पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्री: हरदीप सिंग पुरी
- मध्य प्रदेश, तामिळनाडू, आंध्र प्रदेश, महाराष्ट्र, कर्नाटक आणि तेलंगणाचे मुख्यमंत्री आणि वरिष्ठ मंत्री शिष्टमंडळाच्या सदस्यांमध्ये असतील.

Paytm ने 'Paytm General Insurance Ltd' नावाचा संयुक्त उपक्रम जाहीर केला

- Paytm ने Paytm General Insurance Ltd (PGIL) नावाने संयुक्त उपक्रम (JV) सामान्य विमा कंपनीची घोषणा केली आहे. Paytm ने 10 वर्षांच्या कालावधीत PGIL मध्ये रु. 950 कोटी खर्च करण्याची आणि PGIL मध्ये 74% ची अपक्रंट इक्विटी स्टेक ठेवण्याची योजना जाहीर केली आहे. गुंतवणुकीनंतर, पेटीएम जनरल इन्शुरन्स ही पेटीएमची उपकंपनी बनेल.

भारत अमेरिकेच्या इंडो-पॅसिफिक आर्थिक योजनेत सामील झाला.

- इंडो-पॅसिफिक इकॉनॉमिक फ्रेमवर्क फॉर प्रॉस्पेरिटी (IPEF) लॉच करण्यासाठी भारत इतर उद्भवणार राष्ट्रांमध्ये सामील झाला, जो या प्रदेशात चीनच्या आक्रमक विस्ताराचा प्रतिकार करण्यासाठी अमेरिकेच्या नेतृत्वाखालील व्यापार उपक्रम आहे. या उपक्रमाला पाठिंबा देणाऱ्या 13 देशांमध्ये ऑस्ट्रेलिया, ब्रुनेई, इंडोनेशिया, जपान, मलेशिया, न्यूझीलंड, फिलीपिन्स, सिंगापूर, दक्षिण कोरिया, थायलंड आणि व्हिएतनाम यांचा समावेश आहे आणि सदस्यांचा संयुक्तपणे जागतिक GDP च्या 40% वाटा आहे.

इंडो-पॅसिफिक प्रदेशाबद्दल

- इंडो-पॅसिफिक प्रदेश हे उत्पादन, आर्थिक क्रियाकलाप, जागतिक व्यापार आणि गुंतवणुकीचे केंद्र आहे. इतिहास साक्षी आहे की शतकानुशतके इंडो-पॅसिफिक प्रदेशातील व्यापार प्रवाहात भारत हे प्रमुख केंद्र आहे. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की जगातील सर्वात जुने व्यापारी बंदर भारतातील माझ्या गुजरात राज्यातील लोथल येथे होते.
- त्यामुळे या प्रदेशातील आर्थिक आव्हानांसाठी आपण समान आणि सर्जनशील उपाय शोधणे आवश्यक आहे. भारत मुक्त, मुक्त आणि सर्वसमावेशक इंडो-पॅसिफिक क्षेत्रासाठी वचनबद्ध आहे आणि असा विश्वास आहे की भागीदारांमधील आर्थिक प्रतिबद्धता वाढवणे ही निरंतर वाढ, शांतता आणि समृद्धीसाठी महत्त्वपूर्ण आहे.

जेट एअरवेजला व्यावसायिक उड्डाणे सुरू करण्यासाठी DGCA ची मंजूरी मिळाली.

- DGCA (Directorate General of Civil Aviation) ने जेट एअरवेजला एअर ऑपरेटरची परवानगी दिली आहे. यामुळे एअरलाइनला तीन वर्षांहून अधिक काळ ग्राउंड राहिल्यानंतर व्यावसायिक उड्डाण ऑपरेशन्स पुन्हा सुरू करता येतील. एअरलाइनने 15 मे ते 17 मे दरम्यान सुरक्षा नियामकासाठी सिद्ध उड्डाणे आयोजित केल्यानंतर ही मंजूरी मिळाली आहे. एअरलाइनने दुसऱ्या तिमाहीत म्हणजे जुलै ते सप्टेंबर दरम्यान ऑपरेशन सुरू करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. हे व्यवसाय आणि

इकाॅनॉमी क्लासेससह पूर्ण-सेवा वाहक असेल. परमिट मिळाल्याने, जेट एअरवेजेने नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्युनल (NCLT) ने लावलेल्या सर्व अटींची पूर्तता केली आहे,

ONGC देशांतर्गत वायूचा व्यापार करणारी पहिली भारतीय अन्वेषण आणि उत्पादन संस्था

- सरकारी मालकीचे तेल आणि नैसर्गिक वायू कॉर्पोरेशन (ONGC) भारताच्या किनारपट्टीवरील KG-DWN-98/2 ब्लॉकमधून अज्ञात रकमेची देवाणघेवाण करून, इंडियन गॅस एक्सचेंजवर घरगुती गॅस विकणारी पहिली गॅस उत्पादक बनली आहे. ओएनजीसीने एका निवेदनात म्हटले आहे की ते हळूहळू उत्पादन वाढवेल. ONGC ने इंडियन गॅस एक्सचेंजवर देशांतर्गत गॅसचा व्यापार करणारी भारतातील पहिली शोध आणि उत्पादन (E&P) कंपनी बनून इतिहास रचला आहे.

अदानी न्यू इंडस्ट्रीज लिमिटेड अंतर्गत, टोटल एनर्जीज, फ्रेंच तेल आणि वायू प्रमुख, ANIL मध्ये 10% किंवा त्याहून अधिक अल्पसंख्याक हिस्सा संपादन करणे अपेक्षित आहे.

- नव्याने स्थापन झालेल्या कंपनी अदानी न्यू इंडस्ट्रीज लिमिटेड अंतर्गत, टोटल एनर्जीज, फ्रेंच तेल आणि वायू प्रमुख, अदानी समूहाच्या हायड्रोजन व्यवसायात (ANIL) 10% किंवा त्याहून अधिक अल्पसंख्याक वाटा संपादन करेल. करार पूर्णत्वाच्या जवळ आहे आणि येत्या काही महिन्यांत घोषणा अपेक्षित आहे.
- भारतात, टोटलने यापूर्वी 2018 मध्ये अदानी गॅस लिमिटेड, सिटी गॅस वितरण व्यवसाय, संबंधित एलएनजी टर्मिनल व्यवसाय आणि गॅस मार्केटिंग व्यवसायात गुंतवणूक करून अदानीसोबत भागीदारी केली होती. अदानी गॅस लिमिटेडमधील एकूण 37.4 टक्के आणि धामरा एलएनजी प्रकल्पातील 50 टक्के भागभांडवल विकत घेतले. त्यानंतर, अदानी आणि टोटल यांनीही व्यापक शाश्वत ऊर्जा क्षेत्रात युती करण्यासाठी सहमती दर्शवली होती. टोटल आणि अदानी यांनी अदानी गॅसच्या मालकीच्या 2.35 GWac पोर्टफोलिओमधील 50 टक्के स्टेक आणि अदानी ग्रीन एनर्जी मधील 20 टक्के स्टेक \$2.5 बिलियनच्या जागतिक गुंतवणुकीसाठी विकत घेण्यास सहमती दर्शवली.

राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाने ABHA स्मार्टफोन App अपग्रेड केले आहे.

- आयुष्मान भारत डिजिटल मिशन, राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाने आरोग्य नोंदी व्यवस्थापित करण्यासाठी सुधारित आयुष्मान भारत आरोग्य खाते, ABHA मोबाईल ऍप्लिकेशन सादर केले आहे. ABHA ऍप, पूर्वी NDHM हेल्थ रेकॉर्ड्स ऍप म्हणून ओळखले जात होते, हे Google Play Store वरून डाउनलोड करण्यासाठी उपलब्ध आहे आणि केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, त्याला चार लाखांहून अधिक डाउनलोड मिळाले आहेत. ABHA ऍप नवीन यूजर इंटरफेस आणि नवीन फंक्शन्ससह अद्यतनित केले गेले आहे जे वापरकर्त्यांना त्यांचे आरोग्य रेकॉर्ड कधीही आणि कोणत्याही ठिकाणाहून पाहू देते.

केंद्र सरकार स्वच्छ सर्वेक्षण 2023 लॉच केले.

- केंद्र सरकारने स्वच्छ भारत मिशन अर्बन 2.0 अंतर्गत स्वच्छ सर्वेक्षण 2023 ची आठवी आवृत्ती सुरू केली आहे. गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालयाचे सचिव मनोज जोशी यांनी नवी दिल्ली येथे एका आभासी कार्यक्रमात याचे लॉच केले. 'वेस्ट टू वेल्थ' या थीमसह त्याचे ड्रायव्हिंग तत्त्वज्ञान म्हणून डिझाइन केलेले, स्वच्छ सर्वेक्षण- 2023 कचरा व्यवस्थापनामध्ये गोलाकारता प्राप्त करण्यासाठी तयार करण्यात आले आहे. सर्वेक्षणात 3 रुपये- कमी करा, पुनर्वापर आणि पुनर्वापर या तत्वाला प्राधान्य दिले जाईल.

भारत 'सी-टीबी' नावाची नवीन मान्यताप्राप्त "मेड इन इंडिया" टीबी संसर्ग त्वचा चाचणी (skin test)

- भारत 'सी-टीबी' नावाची नवीन मान्यताप्राप्त "मेड इन इंडिया" टीबी संसर्ग त्वचा चाचणी सादर करेल, असे आरोग्य मंत्री मनसुख मांडविया यांनी सांगितले. हे किफायतशीर साधन इतर उच्च ओझे असलेल्या देशांनाही खूप फायदेशीर ठरेल. भारतीय सामूहिकतेच्या मूल्यांवर आधारित "टीबी असलेल्या लोकांना दत्तक घ्या" हा एक नवीन उपक्रम या वर्षी सुरू केला जाईल.

पंतप्रधान मोदींच्या नेतृत्वाखाली आंतरराज्य परिषद पुन्हा स्थापन झाली.

- आंतरराज्य परिषदेची स्थापना करण्यात आली असून, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी अध्यक्ष आहेत आणि सर्व राज्यांचे मुख्यमंत्री आणि सहा केंद्रीय मंत्री सदस्य आहेत. आंतरराज्य परिषदेसाठी दहा केंद्रीय मंत्री कायम निमंत्रित असतील. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा अध्यक्ष असलेल्या आंतर-राज्य परिषदेच्या स्थायी समितीचीही सरकारने पुनर्स्थापना केली आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- पंतप्रधान मोदी अध्यक्ष म्हणून काम करतात, विधानसभा असलेल्या राज्यांचे आणि केंद्रशासित प्रदेशांचे सर्व मुख्यमंत्री, तसेच विधानसभा नसलेल्या केंद्रशासित प्रदेशांच्या प्रशासकांना सदस्य म्हणून नियुक्त केले आहे.
- राजनाथ सिंह, अमित शहा, निर्मला सीतारामन, नरेंद्रसिंग तोमर, वीरेंद्र कुमार, हरदीपसिंग पुरी, नितीन गडकरी, एस जयशंकर, अर्जुन मुंडा, पीयूष गोयल, धर्मेन्द्र प्रधान, प्रल्हाद जोशी, अश्विनी वैष्णव, गजेन्द्र सिंह शेखावत, किरेन रिजिजू आणि भूपेंद्र सिंह. यादव यांचा केंद्रीय मंत्र्यांमध्ये समावेश आहे.
- संपूर्ण देशभरात सहकारी संघराज्यवादाला चालना देण्यासाठी आणि टिकवून ठेवण्यासाठी तसेच नियमित बैठका घेऊन परिषद आणि विभागीय परिषदांना सक्रिय करण्यासाठी एक ठोस संस्थात्मक संरचना प्रदान करणे हे कौन्सिलचे आदेश आहे.

- हे केंद्र-राज्य आणि आंतर-राज्य संबंधांच्या सर्व वर्तमान आणि आपत्कालीन समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी तसेच आंतर-राज्य परिषद आणि क्षेत्रीय परिषदेच्या शिफारशींच्या अंमलबजावणीवर देखरेख ठेवण्यासाठी एक मजबूत यंत्रणा तयार करण्यास क्षेत्रीय परिषद आणि आंतर-राज्य परिषदांना सक्षम करते.
- आंतर-राज्य परिषदेच्या स्थायी समितीचे अध्यक्ष अमित शाह असतील आणि सदस्यांमध्ये केंद्रीय मंत्री एन इर्मला सीतारामन, नरेंद्र सिंह तोमर, वीरेंद्र कुमार आणि गजेंद्र सिंह शेखावत यांचा समावेश असेल.
- आंतर-राज्य परिषदेच्या स्थायी समितीच्या सदस्यांमध्ये आंध्र प्रदेश, आसाम, बिहार, गुजरात, महाराष्ट्र, ओडिशा, पंजाब आणि उत्तर प्रदेशच्या मुख्यमंत्र्यांचा समावेश आहे.

भारत ड्रोन महोत्सव 2022: पंतप्रधान मोदींनी भारतातील सर्वात मोठ्या ड्रोन महोत्सवाचे उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी येथे भारतातील सर्वात मोठ्या ड्रोन महोत्सवाचे उद्घाटन केले आणि किसान ड्रोन वैमानिकांशी संवाद साधला तसेच ओपन एअर ड्रोन प्रात्यक्षिकांचे साक्षीदार केले. 'भारत ड्रोन महोत्सव 2022' हा दोन दिवसीय कार्यक्रम 27 आणि 28 मे रोजी आयोजित केला जाणार आहे. पंतप्रधान किसान ड्रोन वैमानिकांशी संवाद साधतील, ड्रोन प्रदर्शन केंद्रात ओपन एअर ड्रोन प्रात्यक्षिकांचे साक्षीदार आणि स्टार्टअपशी संवाद साधतील.

सरकारने पुरातत्वशास्त्रावरील केंद्रीय सल्लागार मंडळाची पुनर्स्थापना केली.

- भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण (ASI) आणि पुरातत्व संशोधन क्षेत्रात काम करणाऱ्या लोकांमधील संबंधांना प्रोत्साहन देण्यासाठी सात वर्षांपूर्वी स्थापन करण्यात आलेल्या पुरातत्वावरील केंद्रीय सल्लागार मंडळाची (CABA) पुनर्स्थापना करण्यात आली. ASI ने मंडळाची पुनर्रचना केली, ज्यामध्ये संस्कृती मंत्री अध्यक्ष आणि सदस्य होते ज्यात सांस्कृतिक मंत्रालयाचे अधिकारी आणि ASI, खासदार, राज्य सरकारचे नामांकन, विद्यापीठाचे प्रतिनिधी, शास्त्रज्ञ आणि सिंधू खोरे लिपी तज्ञ यांचा समावेश होता.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण आणि पुरातत्व संशोधन करणाऱ्या भारतीय विद्यापीठे आणि पुरातत्व तत्त्वांच्या वापराशी संबंधित अभ्यास करणाऱ्या इतर संस्थांमधील जवळच्या संपर्कांना प्रोत्साहन देण्यासाठी, तसेच विद्वान समाजाच्या जवळच्या सहवासाची तरतूद करण्यासाठी तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी याची पुनर्रचना करण्यात आली. ASI च्या क्रियाकलापांसह भारतात.

- माजी ASI महासंचालक देखील बोर्डात असतील, तसेच भारत सरकारने त्यांच्या वैयक्तिक क्षमतेनुसार निवडलेल्या पाच व्यक्ती देखील असतील."

जितेंद्र सिंह यांनी भदरवाह येथे भारतातील पहिल्या 'लव्हेंडर फेस्टिव्हल'चे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह यांनी जम्मूच्या भदरवाह येथे देशातील पहिल्या 'लव्हेंडर फेस्टिव्हल'चे उद्घाटन केले, जेथे लव्हेंडरच्या लागवडीमुळे डोंगराळ भागातील अर्थव्यवस्थेत बदल झाला आहे. डोडा जिल्ह्यातील भदरवाह हे भारताच्या जांभळ्या क्रांतीचे जन्मस्थान आहे. मंत्र्याने डोडा जिल्ह्यातील भदरवाह हे भारताच्या जांभळ्या क्रांतीचे जन्मस्थान म्हणून वर्णन केले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- लव्हेंडरने जम्मू आणि काश्मीरमधील शेतकऱ्यांचे नशीब बदलले आहे 'अरोमा मिशन ऑर पर्पल रिव्होल्यूशन' अंतर्गत, केंद्र सरकारच्या पुढाकाराने यूटीच्या शेतकरी समुदायाच्या जीवनात परिवर्तन घडवून आणण्यासाठी.
- केंद्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्रालयाने 2016 मध्ये वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन परिषदेच्या (CSIR) अरोमा मिशनद्वारे जांभळ्या किंवा लव्हेंडर क्रांतीची सुरुवात केली.
- आयातित सुगंधी तेलांपासून घरगुती वाणांकडे वळवून देशांतर्गत सुगंधी पीक-आधारित कृषी अर्थव्यवस्थेला पाठिंबा देणे हे या अभियानाचे उद्दिष्ट आहे. जम्मू आणि काश्मीरमधील जवळपास सर्व 20 जिल्ह्यांमध्ये लव्हेंडरची लागवड केली जाते.

FIEO ने निर्यातदार, MSME आणि शेतकऱ्यांसाठी पहिले B2B डिजिटल मार्केटप्लेस लॉंच केले.

- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशन्स (FIEO) ने भारतीय निर्यातदार आणि परदेशी खरेदीदारांसाठी पहिले ऑनलाइन मार्केटप्लेस सुरू केले आहे. मार्केटप्लेस - इंडियन बिझनेस पोर्टल - सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग (MSME) निर्यातदार, कारागीर आणि शेतकऱ्यांना त्यांच्या उत्पादनांसाठी नवीन बाजारपेठ ओळखण्यासाठी आणि जागतिक स्तरावर त्यांची विक्री वाढविण्यात मदत करण्यासाठी B2B डिजिटल मार्केटप्लेस म्हणून काम करेल. वाणिज्य आणि उद्योग राज्यमंत्री अनुप्रिया पटेल या लॉन्चिंगला उपस्थित होत्या.

CCEA ने भारत सरकारच्या हिंदुस्थान झिंकमधील 29.5% स्टेक विकण्यास मंजूरी दिली.

- आर्थिक घडामोडींच्या मंत्रिमंडळ समितीने (CCEA) हिंदुस्थान झिंक लिमिटेड (HZL) मधील सरकारच्या 29.5% स्टेक विक्रीला मंजूरी दिली आहे. 29.58% स्टेक विक्री 124.96 कोटी पेक्षा जास्त शेअर्सचे प्रतिनिधित्व करते जे सध्याच्या बाजारभावानुसार सुमारे 38,000 कोटी रुपये वाढवेल. या निर्णयामुळे चालू आर्थिक वर्षात सरकारच्या निर्गुतवणूक मोहिमेला बळ मिळणार आहे. सरकारने PSU निर्गुतवणूक आणि धोरणात्मक विक्रीतून 65,000 कोटींचे बजेट केले आहे. HZL चे शेअर्स BSE वर 3.14% वाढून ₹305.05 वर बंद झाले. दिवसभरात, स्क्रिपने ₹317.30 प्रति शेअर उच्चांक गाठला.

1 ऑक्टोबरपासून सरकारने सर्व कागदाच्या आयातीची नोंदणी करणे आवश्यक आहे.

- पेपर आयात मॉनिटरिंग सिस्टम अंतर्गत अनिवार्य नोंदणीसह प्रमुख कागद उत्पादनांसाठी आयात धोरण विनामूल्य ते विनामूल्य बदलण्यात आले आहे. DGFT ने याबाबत अधिसूचना जारी केली आहे. न्यूजप्रिंट, हँडमेड पेपर, वॉलपेपर बेस, डुप्लिकेट पेपर, कोटेड पेपर, चर्मपत्र पेपर, कार्बन पेपर, अनकोटेड पेपर, लिथो आणि ऑफसेट पेपर, टिश्यू पेपर, वॉल पेपर, लिफाफे, टॉयलेट पेपर, कार्टन, अकाउंट बुक्स, लेबल्स, बॉबिन्स आणि इतर कागदी उत्पादने या ऑर्डरमध्ये समाविष्ट आहेत. हे धोरण सर्व येणाऱ्या आयातीला लागू होईल.

महत्वाचे मुद्दे:

- करन्सी पेपर, बँक बॉण्ड आणि चेक पेपर, सिक्युरिटी प्रिंटिंग पेपर आणि इतर कागदी वस्तू या पॉलिसी बदलातून सूट आहेत.
- घरगुती बाजारपेठेतील कागदी उत्पादनांचे अंडर-इनव्हॉइसिंग, चुकीच्या घोषणांद्वारे प्रतिबंधित वस्तूंचा प्रवेश आणि व्यापार कराराच्या बदल्यात वस्तूंचे इतर राष्ट्रांद्वारे राउटिंग या सर्व गोष्टी देशांतर्गत कागद उद्योगाने वाढवल्या आहेत.
- इतर टॅरिफ लाईन्स श्रेणी अंतर्गत कागद उत्पादनांची लक्षणीय टक्केवारी आयात केली जाते. या श्रेणीमध्ये, उपाय मेक इन इंडिया आणि आत्मनिर्भरता प्रोत्साहन देण्यासाठी देखील मदत करेल.
- पेपर इम्पोर्ट मॉनिटरिंग सिस्टम (PIMS) च्या स्थापनेसाठी, एक वापरकर्ता-अनुकूल इंटरफेस तयार केला गेला. नोंदणीसाठी रु. 500/-, कोणत्याही आयातदारास ऑनलाइन स्वयंचलित नोंदणी क्रमांक मिळू शकेल.

राज्य बातम्या

नॉर्थ ईस्ट रिसर्च कॉन्क्लेव्ह 2022 चे उद्घाटन धर्मेंद्र प्रधान यांच्या हस्ते झाले.

- श्री धर्मेंद्र प्रधान, केंद्रीय शिक्षण आणि कौशल्य विकास मंत्री, यांनी IIT गुवाहाटी येथे नॉर्थ ईस्ट रिसर्च कॉन्क्लेव्ह (NERC) 2022 लाँच केले. आपल्या टिप्पण्यांमध्ये, श्री प्रधान म्हणाले की ही परिषद उद्योग, शैक्षणिक आणि धोरणकर्ते यांच्यातील संबंध वाढवेल, तसेच संसाधनांनी समृद्ध ईशान्य प्रदेशातील राज्ये आणि देशातील संशोधन, स्टार्ट-अप आणि उद्योजकीय परिसंस्था पुन्हा उत्साही करेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- संशोधनाच्या महत्वावर चर्चा करताना, शिक्षणमंत्र्यांनी संशोधनाचे उद्दिष्ट देशातील जुनाट समस्यांवर उपाय शोधणे हे असले पाहिजे आणि सर्वांनी एकत्र येण्याचे, एकत्र काम करण्यासाठी आणि सर्वात असुरक्षित लोकांच्या कल्याणासाठी उत्पादन करण्याचे आवाहन केले. त्यांनी नमूद केले की NERC 2022 हा भारताच्या आणि जगाच्या संशोधन आणि विकासाच्या आकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी जागतिक बेंचमार्क असेल.
- श्री प्रधान यांनी विद्यार्थी आणि तरुणांना देशाला नवीन उंची गाठण्यास मदत करण्यासाठी "कर्तव्य आणि जबाबदाऱ्यांच्या मार्गावर प्रवास" करण्याचे आवाहन केले.
- आसामचे मुख्यमंत्री डॉ. हिमंता बिस्वा सरमा यांनी त्यांच्या विवेचनात सांगितले की, भारतासारख्या वेगाने विकसित होणाऱ्या देशासाठी संशोधन आणि विकास महत्वाचा आहे.
- ते पुढे म्हणाले की, प्रगतीशील समाजात संशोधन आणि विकास हा नेहमीच एक महत्वाचा घटक म्हणून पाहिला जातो कारण ते नावीन्यपूर्ण प्रक्रियेत आणि आपले ज्ञान आणि समज वाढवण्यासाठी खूप महत्वाचे आहे.
- उद्योजक आणि संशोधन संस्था उत्तर-पूर्व रिसर्च कॉन्क्लेव्हमध्ये त्यांचे नवकल्पना प्रदर्शित करू शकतात.
- ईशान्येसाठी हा एक विलक्षण प्रयत्न आहे कारण तो धोरणकर्ते, उद्योग नेते आणि संशोधकांना एका व्यासपीठावर एकत्र आणतो. या प्रचंड कार्यक्रमाचा प्रदेशाच्या शैक्षणिक क्षेत्रावर लक्षणीय परिणाम होईल.

महाराष्ट्रातील रिदम मामानिया या 10 वर्षीय मुलीने एव्हरेस्ट बेस कॅम्प सर केला.

- वरळी येथील 10 वर्षीय चॅम्पियन स्केटर, रिदम मामानिया, नेपाळमधील हिमालय पर्वतरांगांमध्ये एव्हरेस्ट बेस कॅम्प (EBC) शिखर सर करणाऱ्या सर्वात तरुण भारतीय गिर्यारोहकांपैकी एक बनला आहे. बेस कॅम्पवर चढाई करण्यासाठी ती तरुण भारतीय गिर्यारोहकांमध्ये सामील झाली आहे. रिदमने 11 दिवसांत 5,364 मीटर उंचीवरील बेस कॅम्पवर चढाई पूर्ण करून दुर्मिळ कामगिरी केली आहे.

दिल्ली सरकारने अग्रिशमन दलात दोन रोबोट्सचा समावेश केला आहे.

- दिल्ली सरकारने शहरातील आग विझवण्यासाठी रोबोटचा वापर करण्याचा अनोखा उपक्रम हाती घेतला आहे. सुरुवातीला, आम आदमी पार्टी (AAP) सरकारने दिल्लीच्या अग्रिशमक ताफ्यात दोन रोबोट्स समाविष्ट केले जे अरुंद गल्ल्या, गोदामे, तळघर, पायऱ्या, जंगले आणि तेल आणि रासायनिक टँकर आणि कारखान्यांसारख्या ठिकाणी आग विझवण्यास सक्षम असतील. या रिमोट-कंट्रोल फायर फायटिंग रोबोट्सना ठिकाणी अधिक प्रवेशयोग्यता असेल आणि ते अरुंद गल्ल्यांमध्ये नेव्हिगेट करू शकतील, मानवांसाठी अगम्य ठिकाणी पोहोचू शकतील आणि लोकांसाठी धोकादायक कार्ये करू शकतील.

राज्यस्तरीय शिरूई लिली महोत्सव 2022 ची चौथी आवृत्ती मणिपूरमध्ये सुरू

- मणिपूरमध्ये, राज्य-स्तरीय शिरूई लिली महोत्सव 2022 ची चौथी आवृत्ती सुरू झाली आहे. हा वार्षिक महोत्सव मणिपूर सरकारच्या पर्यटन विभागाद्वारे आयोजित केला जातो ज्याचा उद्देश मणिपूरचे राज्य फ्लॉवर असलेल्या शिरूई लिली फुलाची निर्मिती आणि जागरूकता वाढवणे आहे. मणिपूरचे राज्यपाल ला. गणेशन आणि मुख्यमंत्री एन. बिरेन सिंग यांच्या हस्ते उद्या उखरुल जिल्ह्यातील शिरूई व्हिलेज मैदानावर चार दिवस चालणाऱ्या या महोत्सवाचे उद्घाटन करण्यात आले.

उत्सवाबद्दल:

- हा सण एप्रिल आणि मे महिन्याच्या आसपास आयोजित केला जातो कारण हा शिरूई लिलीचा फुलणारा हंगाम आहे. हे फूल फक्त मणिपूरच्या उखरुल जिल्ह्यात आढळते आणि जगात कुठेही पुनर्लागवड करता येत नाही.
- यंदा काही आंतरराष्ट्रीय रॉक बँड महोत्सवात परफॉर्म करणार आहेत. दरवर्षी या सोहळ्याला देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय पर्यटक हजेरी लावतात.
- उखरुल जिल्ह्यातील विविध ठिकाणी पारंपारिक नृत्य, गाणी व संगीत, ट्रेकिंग, सौंदर्य स्पर्धा, स्वदेशी खेळ, खेळ यांसह विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येणार आहे.

महाराष्ट्राने दावोसमध्ये 30,000 कोटी रुपयांचे 23 कंपन्यांसोबत सामंजस्य करार केले.

- स्विट्झर्लंडमधील दावोस येथे झालेल्या वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम (WEF) च्या सध्याच्या वार्षिक बैठकीत महाराष्ट्र सरकारने 30,000 कोटींहून अधिक किमतीच्या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. गुंतवणुकीसाठी झालेल्या 23 सामंजस्य करारांमध्ये औषधनिर्माण, वैद्यकीय उपकरणे, माहिती तंत्रज्ञान, डेटा केंद्रे, कापड, अन्न प्रक्रिया, पॅकेजिंग, कागद आणि लगदा आणि स्टील यांचा समावेश होता. राज्याचे उद्योगमंत्री सुभाष देसाई यांच्या म्हणण्यानुसार, या गुंतवणुकीमुळे राज्यात 66,000 रोजगार निर्माण होतील.

महत्वाचे मुद्दे:

- सुभाष देसाई, नितीन राऊत आणि पर्यावरण मंत्री आदित्य ठाकरे हे सध्या दावोस येथे असलेल्या टीमच्या सदस्यांपैकी आहेत.
- मायक्रोसॉफ्ट कॉर्पोरेशन (3,200 कोटी), एशिया पल्प अँड पेपर (10,500 कोटी), टाटा रियल्टी (5,000 कोटी), ग्रामसी बिझनेस हब (5,000 कोटी), विश्वराज एन्व्हायर्नमेंट प्रायव्हेट लिमिटेड (1,000 कोटी), जीआर ग्रुप (740 कोटी), स्केलर स्पेसेस (650 कोटी), इंडोरामा कॉर्पोरेशन (600 कोटी), इंडो काउंट इंडस्ट्रीज लिमिटेड (510 कोटी), कलरशार्प कोटेड प्रायव्हेट लिमिटेड (510 कोटी), गोयल प्रोटीन्स (380 कोटी), पीजी इलेक्ट्रोप्लास्ट लिमिटेड (315 कोटी) या कंपन्यांचा समावेश आहे. MOU वर स्वाक्षरी केली आहे.

भारताचे पहिले ऑलिम्पिक मूल्य शिक्षण ओडिशामध्ये सुरू झाले.

- अभिनव बिंद्रा फाउंडेशन ट्रस्ट (ABFT) च्या सहकार्याने मुख्यमंत्री नवीन पटनायक यांच्या हस्ते आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समिती (IOC) चा ऑलिम्पिक मूल्य शिक्षण कार्यक्रम (OVEP) लॉन्च करण्यात आला. OVEP हा संसाधनांचा एक व्यावहारिक संच आहे ज्याचा उद्देश तरुणांना उत्कृष्टता, आदर आणि मैत्री या ऑलिम्पिक मूल्यांची ओळख करून देणे आहे. हा एक मूल्यांवर आधारित अभ्यासक्रम असेल, जो सुरुवातीला राउरकेला आणि भुवनेश्वरमधील 90 शाळांमध्ये लागू केला जाईल, ज्यामध्ये सुमारे 32,000 मुलांना शिक्षण मिळेल.

कोलकाता हे जैवविविधता नोंदणी मिळवणारे पहिले मेट्रो शहर बनले आहे.

- जैवविविधतेची तपशीलवार नोंदवही तयार करणारे कोलकाता हे देशातील पहिले मेट्रो शहर आहे. कोलकाता महानगरपालिकेने पीपल्स जैवविविधता नोंदणी (पीबीआर) जारी केली, जो शहरातील फुलांचा आणि प्राण्यांच्या जातींबद्दल तसेच जमिनीचा वापर आणि मानवी क्रियाकलापांबद्दल तपशील असलेला दस्तऐवज आहे. हे दस्तऐवज राज्य जैवविविधता मंडळाच्या देखरेखीखाली आणि स्वयंसेवी संस्थांच्या मदतीने नागरी संस्थेच्या जैवविविधता व्यवस्थापन समितीने (BMC) तयार केले आहे. चंदीगड आणि इंदूर ही इतर महत्वाची शहरे आहेत ज्यांनी दस्तऐवज तयार केला आहे.

आयजी शहरी रोजगार हमी योजनेसाठी राजस्थानने सुधारित निकष स्वीकारले.

- इंदिरा गांधी शहरी रोजगार योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी नवीन नियम राजस्थानचे मुख्यमंत्री श्री अशोक गेहलोत यांनी स्वीकारले आहेत. महात्मा गांधी नॅशनल रुरल जॉब गॅरंटी अॅक्ट (MGNREGA) च्या अनुषंगाने तयार केलेली ही योजना गेहलोत यांनी 2022-23 च्या अर्थसंकल्पात महानगरीय भागात रोजगार निर्माण करण्यासाठी सादर केली होती.

महत्वाचे मुद्दे:

- शहरी भागात राहणाऱ्या कुटुंबांना नवीन शहरी रोजगार योजनेतर्गत दरवर्षी 100 दिवसांचा रोजगार मिळेल. अधिकृत प्रकाशनानुसार, राज्य सरकार या महत्वाकांक्षी योजनेवर दरवर्षी 800 कोटी रुपयांची गुंतवणूक करणार आहे.
- नवीन सूचनांनुसार, स्थानिक संस्था क्षेत्रात राहणारे 18 ते 60 वयोगटातील प्रत्येकाची जन आधार कार्ड वापरून या प्रणालीअंतर्गत नोंदणी केली जाईल.
- प्रस्तावांतर्गत, राज्य आणि जिल्हा समित्यांद्वारे काम मंजूर करून केले जाईल.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

अँथनी अल्बानीज यांनी ऑस्ट्रेलियाचे नवे पंतप्रधान म्हणून शपथ घेतली.

- ऑस्ट्रेलियातील मजूर पक्षाचे नेते अँथनी अल्बानीज यांनी देशाचे नवे पंतप्रधान म्हणून शपथ घेतली. अल्बानीजने निवडणुकीत विजयाचा दावा केला आणि नऊ वर्षांनी सत्तेची प्रतीक्षा संपवली आणि यासह अँथनी अल्बानीज देशाचे 31 वे पंतप्रधान बनले. लिबरल-नॅशनल युतीचे नेतृत्व करणारे निवर्तमान पंतप्रधान स्कॉट मॉरिसन यांनी पराभव स्वीकारला आहे.

जोस रामोस-होर्टा यांनी पूर्व तिमोरचे अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली.

- माजी स्वातंत्र्यसेनानी आणि नोबेल शांतता पुरस्कार विजेते, जोस रामोस-होर्टा यांनी आशियातील सर्वात तरुण देशाच्या स्वातंत्र्याच्या 20 व्या वर्धापन दिनानिमित्त पूर्व तिमोर (तिमोर-लेस्ते) चे अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली. त्यांनी निवडणुकीत विद्यमान फ्रान्सिस्को "लु ओलो" गुटेरेस यांचा पराभव केला, त्यांचे सहकारी स्वातंत्र्य सेनानी. रामोस-होर्टा 2006 ते 2007 पर्यंत पंतप्रधान आणि 2007 ते 2012 पर्यंत अध्यक्ष होते. पूर्व तिमोर आशियातील सर्वात तरुण देशाच्या स्वातंत्र्याचा 20 वा वर्धापन दिन साजरा करत आहे.

मनसुख मांडविया जिनिव्हा येथे 75 व्या जागतिक आरोग्य संमेलनाला संबोधित करतात.

- आरोग्य मंत्री मनसुख मांडविया यांनी लस आणि औषधांपर्यंत न्याय्य प्रवेश देण्यासाठी एक मजबूत जागतिक पुरवठा साखळी तयार करण्याच्या गरजेवर भर दिला. मंत्री, जिनिव्हा येथे 75 व्या जागतिक आरोग्य संमेलनात बोलतांना, WHO ची लस आणि उपचार मंजूरी प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी आणि जागतिक आरोग्य सुरक्षा पायाभूत सुविधा अधिक मजबूत करण्यासाठी WHO ला बळकट करण्यासाठी वकिली केली. श्री मांडविया यांनी जागतिक आरोग्य सुरक्षा फ्रेमवर्क मजबूत करण्याच्या भारताच्या वचनबद्धतेची पुष्टी केली.

मंकीपॉक्सच्या रुग्णांसाठी क्वारंटाईन अनिवार्य करणारा बेल्जियम पहिला देश ठरला आहे.

- या आजाराची चार प्रकरणे समोर आल्यानंतर मंकीपॉक्स रुग्णांसाठी 21 दिवसांचे अलग ठेवणे अनिवार्य करणारा बेल्जियम हा पहिला देश ठरला आहे. बेल्जियमच्या आरोग्य अधिकार्यांनी हा निर्णय घेतला, असे सौदी गॅझेटने बेल्जियम मीडियाचा हवाला देत वृत्त दिले आहे. बेल्जियन इन्स्टिट्यूट ऑफ ट्रॉपिकल मेडिसिनने म्हटले आहे की देशात मोठ्या प्रमाणात उद्रेक होण्याचा धोका कमी आहे.
- वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशनने नोंदवले की 12 वेगवेगळ्या देशांमध्ये एकूण 92 पुष्टी झालेल्या मंकीपॉक्सची प्रकरणे आहेत, 28 संशोधित प्रकरणांची तपासणी सुरू आहे. सौदी गॅझेटने दिलेल्या वृत्तानुसार, यूके, पोर्तुगाल, स्वीडन, इटली, स्पेन, फ्रान्स, बेल्जियम, जर्मनी, अमेरिका, कॅनडा आणि ऑस्ट्रेलियामध्ये मंकीपॉक्सच्या प्रकरणांची पुष्टी झाली आहे.

WHO चे महासंचालक म्हणून टेड्रोस अधानोम गेब्रेयसस यांची पुन्हा नियुक्ती केली आहे.

- जागतिक आरोग्य संघटनेने 16 ऑगस्ट 2022 पासून दुसऱ्या टर्मसाठी WHO चे महासंचालक म्हणून टेड्रोस अधानोम गेब्रेयसस यांची पुन्हा नियुक्ती केली आहे. जिनिव्हा येथील 75 व्या जागतिक आरोग्य संमेलनादरम्यान त्यांची पुन्हा निवड झाली. ते एकमेव उमेदवार होते. डॉ टेड्रोस 2017 मध्ये पहिल्यांदा निवडून आले होते. WHO मध्ये सामील होण्यापूर्वी, डॉ टेड्रोस यांनी इथियोपियामध्ये परराष्ट्र व्यवहार मंत्री आणि आरोग्य मंत्री म्हणून काम केले होते.

UAE मध्ये आखाती देशात माकडपॉक्सची पहिली केस नोंदवली गेली.

- संयुक्त अरब अमिराती (UAE) हा मंकीपॉक्सची नोंद करणारा पहिला आखाती देश आहे. झेक प्रजासत्ताक आणि स्लोव्हेनिया हे प्रकरण उघड करणारे आफ्रिकेबाहेरील पहिले देश बनले आणि 18 इतर देशांमध्ये सामील झाले. हा आकडा आणखी वाढण्याचा अंदाज असला तरी, तज्ञांनी चेतावणी दिली आहे की सामान्य लोकांसाठी एकंदर धोका कमी आहे.

UNICEF-WHO ने सहाय्यक तंत्रज्ञानावरील पहिला जागतिक अहवाल प्रसिद्ध केला.

- जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) आणि युनायटेड नेशन्स चिल्ड्रेन्स फंड (UNICEF) यांनी सहाय्यक तंत्रज्ञानावरील पहिला जागतिक अहवाल (GReAT) प्रसिद्ध केला आहे. युनिसेफच्या संशोधन कार्यालय - इनोसेन्टी यांच्या संयुक्त विद्यमाने तयार करण्यात आलेल्या या पेपरमध्ये सर्व मुलांसाठी सहाय्यक तंत्रज्ञानाचा प्रवेश वाढविण्यासाठी 10 महत्वाच्या कृती करण्यायोग्य सूचना, तसेच पुराव्यावर आधारित सर्वोत्तम सराव उदाहरणे समाविष्ट आहेत.

महत्वाचे मुद्दे:

- शैक्षणिक संस्था, संशोधक, धोरणकर्ते, देणगीदार आणि अभ्यासक यांच्या नेटवर्कद्वारे, UNICEF ऑफिस ऑफ रिसर्च - Innocenti हे अपंग मुले आणि तरुणांचा आवाज वाढवण्यासाठी मुलांसाठी जागतिक संशोधन अजेंडा आणि प्लॅटफॉर्म स्थापन करण्यात आघाडीवर आहे.
- UNICEF च्या संशोधन कार्यालयाच्या मदतीने- Innocenti, UNICEF आणि WHO ने अहवालासोबत 11 विनामूल्य-अॅक्सेस पार्श्वभूमी पेपर्सची मालिका तयार केली.
- जगभरात, 2.5 अब्ज लोकांना सहाय्यक तंत्रज्ञानाची आवश्यकता आहे. अंदाजानुसार, 2050 पर्यंत लोकसंख्या 3.5 अब्ज लोकांपर्यंत वाढेल.
- सहाय्यक तंत्रज्ञानाच्या प्रवेशाच्या बाबतीत कमी आणि मध्यम उत्पन्न असलेले देश आणि उच्च उत्पन्न असलेले देश यांच्यातील अंतर त्रासदायक आहे.
- ज्यांना सहाय्यक तंत्रज्ञानाची गरज आहे त्यांच्यासाठी सहाय्यक तंत्रज्ञानाचा प्रवेश काही कमी आणि मध्यम-उत्पन्न असलेल्या देशांमध्ये 3% इतका कमी आहे, तर उच्च-उत्पन्न असलेल्या देशांमध्ये ते लक्षणीयरीत्या जास्त आहे, 90% पर्यंत लोक त्यांना सहाय्यक उपकरणे आणि सेवा प्राप्त करतात. आवश्यक.
- या परिस्थितीत सहाय्यक तंत्रज्ञानावरील WHO-UNICEF जागतिक अहवालाचा जगभरातील प्रभाव अभूतपूर्व असेल. सक्षम करणे सेटिंग्ज आणि सहाय्यक तंत्रज्ञान जागतिक अहवालात त्यांच्या मानवी हक्कांची जाणीव करून देण्यासाठी आवश्यक असलेल्या लोकांसाठी पूर्वतयारी म्हणून ओळखले गेले आहे

नियुक्ती बातम्या

Paytm चे MD आणि CEO म्हणून विजय शेखर शर्मा यांची पुनर्नियुक्ती

- विजय शेखर शर्मा यांची पेटीएमचे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून आणखी 5 वर्षांच्या कालावधीसाठी पुनर्नियुक्ती करण्यात आली आहे. त्यांचा कार्यकाळ 19 डिसेंबर 2022 ते 18 डिसेंबर 2027 पर्यंत असेल.

सलील पारेख यांची इन्फोसिसच्या एमडी आणि सीईओपदी पुनर्नियुक्ती

- IT प्रमुख Infosys ने जाहीर केले की त्यांच्या संचालक मंडळाने सलील एस. पारेख यांची कंपनीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CEO आणि MD) म्हणून 1 जुलै 2022 पासून, 31 मार्च 2027 पर्यंत पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी पुनर्नियुक्ती केली आहे.

- सलील पारेख हे जानेवारी 2018 पासून इन्फोसिसचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक आहेत आणि गेल्या 4 वर्षांत त्यांनी इन्फोसिसचे यशस्वी नेतृत्व केले आहे. त्यांच्याकडे IT सेवा उद्योगातील तीस वर्षांपेक्षा जास्त जागतिक अनुभव आहे, ज्यामध्ये एंटरप्रायझेससाठी डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशन चालविण्याचा, व्यवसायात बदल घडवून आणणे आणि यशस्वी संपादने व्यवस्थापित करण्याचा मजबूत ट्रॅक रेकॉर्ड आहे.

पंतप्रधान मोदींनी IFS विवेक कुमार यांना त्यांचे नवीन खाजगी सचिव म्हणून नियुक्त केले आहे.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी IFS विवेक कुमार यांना त्यांचे नवीन खाजगी सचिव (PS) म्हणून नियुक्त केले आहे. मंत्रिमंडळ नियुक्ती समितीने विवेक कुमार यांची पंतप्रधान मोदींचे प्रेस सचिव म्हणून नामांकन स्वीकारले. विवेक कुमार हे पंतप्रधान कार्यालयाचे संचालक आहेत आणि 2004 च्या बॅचचे भारतीय परराष्ट्र सेवा (IFS) अधिकारी (PMO) आहेत.
- मंत्रिमंडळ नियुक्ती समितीने विवेक कुमार, IFS (2004) यांना पंतप्रधान कार्यालयातील संयुक्त सचिव स्तरावर PS ते PM म्हणून नियुक्त करण्यासाठी, वेतन मॅट्रिक्स स्तर 14 वर वेतनासह अर्ज मंजूर केला आहे.

खादी आयोगाचे प्रमुख विनय कुमार सक्सेना हे दिल्लीचे नवे उपराज्यपाल आहेत.

- विनय कुमार सक्सेना हे दिल्लीचे नवे नायब राज्यपाल असतील, अशी घोषणा राष्ट्रपती रामनाथ कोविंद यांच्या कार्यालयाने केली. भारताच्या राष्ट्रपतींनी श्री विनय कुमार सक्सेना यांना त्यांच्या कर्तव्याचा कार्यभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून दिल्लीच्या राष्ट्रीय राजधानी प्रदेशाचे नायब राज्यपाल म्हणून नियुक्त केल्याबद्दल आनंद झाला आहे. भारताच्या राष्ट्रपतींनी अनिल बैजल यांचा राष्ट्रीय राजधानी प्रदेश दिल्लीच्या उपराज्यपालपदाचा राजीनामा स्वीकारला आहे.

उत्तरप्रदेशचे ऊर्जा आणि शहरी विकास मंत्री अरविंद शर्मा यांनी SAMBHAV पोर्टल सुरू केले आहे.

- ऊर्जा आणि शहरी विकास मंत्री अरविंद शर्मा यांनी उत्तर प्रदेशमधील सार्वजनिक तक्रारींचे निवारण आणि कार्यक्रम आणि योजनांवर देखरेख ठेवण्यासाठी SAMBHAV (सिस्टिमिक अँडमिनिस्ट्रेशन मेकॅनिझम फॉर ब्रिंगिंग हॅप्पीनेस अँड व्हॅल्यू) पोर्टल सुरू केले आहे. हे पोर्टल, लॉगिन आयडी प्रदान केलेल्या अधिकार्यांना लोकांकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारींचे ध्वजांकन करण्यासाठी एक व्यासपीठ म्हणून काम करेल. अधिकार्यांना त्यांचा प्रतिसाद आणि कारवाईचा अहवाल (एटीआर) द्यावा लागेल.

SAMBHAV पोर्टल बदल:

- "संभव हे एक मल्टी-मॉडल प्लॅटफॉर्म आहे जे सार्वजनिक तक्रारींचे जलद आणि प्रभावीपणे निपटारा करण्यासाठी आणि चांगले प्रशासन प्रदान करण्यासाठी आणि सार्वजनिक सेवा वितरण पारदर्शक आणि उत्तरदायी बनवण्यासाठी सुरू करण्यात आले आहे.
- ज्यांना लॉगिन आयडी प्रदान करण्यात आले आहे अशा अधिकाऱ्यांना लोकांकडून आलेल्या तक्रारींची दखल घेण्यासाठी SAMBHAV माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञान (ICT) व्यासपीठ म्हणून काम करेल.
- अधिकार्यांनी संबंधित मुद्द्यांवर त्यांचा प्रतिसाद आणि कृती अहवाल देणे आवश्यक आहे. या पोर्टलवर अधिकाऱ्यांशी संवाद साधण्यासाठी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंग आणि टेलिकॉन्फरन्सिंगची सुविधाही असेल.

J&K चा पहिला राष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव, DIPR आणि NFDC यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

- जम्मू आणि काश्मीरचा राष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव जवळ येत आहे, जम्मू आणि काश्मीरच्या माहिती आणि जनसंपर्क विभागाने राष्ट्रीय चित्रपट विकास महामंडळ लिमिटेडसोबत सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. या सामंजस्य करारावर श्री. अक्षय लाब्रू संचालक, माहिती आणि जनसंपर्क विभाग, जम्मू आणि काश्मीर आणि श्री डी. रामकृष्णन, महाव्यवस्थापक, एनएफडीसी, श्री नितीश्वर कुमार, उपराज्यपालांचे प्रधान सचिव यांच्या उपस्थितीत स्वाक्षरी करण्यात आली.

JSW One Platforms ने गौरव सचदेवा यांची CEO म्हणून नियुक्ती केली.

- JSW समूहाने गौरव सचदेवा यांची JSW One Platforms च्या CEO म्हणून नियुक्ती केली आहे, जो समूहाचा एक ई-कॉमर्स उपक्रम आहे. त्यांनी JSW व्हॅचर्समधील त्यांच्या भूमिकेतून संक्रमण केले आहे जिथे त्यांनी फंडासाठी उद्यम भांडवल गुंतवणुकीचे नेतृत्व केले. JSW One Platforms चे CEO म्हणून आपल्या भूमिकेत, सचदेवा JSW समूहाच्या विश्वासार्हता आणि प्रमाणाद्वारे समर्थित एक चपळ संस्था तयार करण्याचे उद्दिष्ट ठेवतील जे देशातील एमएसएमई उत्पादन आणि बांधकामासाठी स्टील आणि इतर उत्पादनांची खरेदी आणि विक्री सुलभ करेल.

केंद्रीय आरोग्य सचिव, राजेश भूषण यांची 75 व्या जागतिक आरोग्य सभा (WHA) मध्ये समिती B चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- केंद्रीय आरोग्य सचिव, राजेश भूषण यांची 75 व्या जागतिक आरोग्य सभा (WHA) मध्ये समिती B चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. समिती बी प्रामुख्याने जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) प्रशासकीय आणि आर्थिक बाबींवर चर्चा करते. दरवर्षी, जागतिक आरोग्य असेंब्लीकडे आरोग्यविषयक आव्हाने आणि पुनरावलोकनासाठी प्रतिसादांची एक लांब आणि गुंतागुंतीची यादी असते आणि असेंब्लीचे कामकाज दोन (A आणि B) समित्यांद्वारे केले जाते.

समिती अ बदल:

- तांत्रिक आणि आरोग्यविषयक बाबींवर चर्चा करण्यासाठी समिती अ. 75 व्या WHA दरम्यान चर्चा करण्यासाठी गंभीर मुद्द्यांची यादी केली आहे ज्यात साथीची तयारी आणि प्रतिसाद, आंतरराष्ट्रीय आरोग्य नियम 2005 मध्ये सुधारणा, आरोग्य आपत्कालीन परिस्थितीत WHO काम, HIV, TB, व्हायरल हेपेटायटीस आणि पोलिओचे निर्मूलन, लसीकरण अजेंडा 2030, संसर्ग यासाठी जागतिक धोरण. प्रतिबंध आणि नियंत्रण आणि आरोग्यासाठी मानवी संसाधने इ.

समिती बी बदल:

- समिती बी अनेक महत्वाच्या मुद्द्यांवर चर्चा करेल आणि अहवाल तयार करेल ज्यात पूर्व जेरुसलेम आणि व्याप्त सीरियन गोलानसह व्याप्त पॅलेस्टिनी प्रदेशातील आरोग्य परिस्थिती, WHO चे 2022-23 वर्षाचे बजेट, लैंगिक शोषण रोखणे, WHO सुधारणा जागतिक धोरण. आणि सार्वजनिक आरोग्य, नवकल्पना आणि बौद्धिक संपदा, WHO चा लेखापरीक्षण अहवाल, सार्वजनिक आरोग्य, नवोपक्रम आणि बौद्धिक संपदा आणि आंतरसरकारी संस्थांच्या समस्यांवरील कृतीची योजना आणि जागतिक धोरण आखणे.

टोकियो कांस्यपदक विजेती लोव्हलिना बोगोहेन यांची IBA च्या ऍथलीट्स समितीच्या अध्यक्षपदी निवड झाली आहे.

- टोकियो कांस्यपदक विजेती, लोव्हलिना बोगोहेन यांची IBA च्या ऍथलीट्स समितीच्या अध्यक्षपदी निवड झाली. इंटरनॅशनल बॉक्सिंग असोसिएशन (IBA) ने जाहीर केले की भारतीय बॉक्सर आणि टोकियो ऑलिम्पिक कांस्यपदक विजेती लव्हलिना बोरगोहेन हिला 2022 महिला जागतिक चॅम्पियनशिपमध्ये झालेल्या निवडणुकीत सर्वाधिक मते मिळाली आहेत आणि अशा प्रकारे तिची बोर्डावर अध्यक्ष आणि IBA च्या ऍथलीट्स समितीचे संचालक मतदान सदस्य म्हणून निवड झाली आहे.

अर्थव्यवस्था बातम्या

RBI ने केंद्र सरकारला 30,307 कोटी रुपयांचे अतिरिक्त हस्तांतरण अधिकृत केले.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने 2021-22 या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र सरकारला 30,307 कोटी रुपयांचे अतिरिक्त हस्तांतरण मंजूर केले आहे. रिझर्व्ह बँकेचा वार्षिक अहवाल आणि खाते या वर्षासाठी स्वीकारण्यासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या केंद्रीय संचालक मंडळाची मुंबईत 596 वी बैठक गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली. सध्याची आर्थिक स्थिती, जागतिक आणि देशांतर्गत समस्या आणि अलीकडील भू-राजकीय घडामोडींचे परिणाम तपासल्यानंतर बोर्डने आकस्मिक जोखीम बफर 5.50 टक्के ठेवण्याचे मान्य केले.

महत्वाचे मुद्दे:

- महागाई वर्षातील सर्वात मोठ्या पातळीवर आहे. एप्रिलचा घाऊक किंमत निर्देशांक 15.05 टक्के होता. 7.8% हा ग्राहक किंमत निर्देशांक आहे.
- हे अत्यंत उच्च दर आहेत आणि या बाबतीत भारत एकटा नाही. अमेरिकेत, जिथे उद्दिष्ट महागाई दर 2% आहे, सर्वात अलीकडील महागाई दर 8.5 टक्के होता, जो आता 8.3 टक्क्यांवर घसरला आहे. परिणामी, जगभरात महागाई अस्तित्वात आहे.
- अलिकडच्या वर्षात कमोडिटी, सेवा आणि उत्पादनाच्या किंमती या सर्वांमध्ये प्रचंड वाढ झाली आहे.
- 2021 मध्ये महागाई सुरू झाली आणि युक्रेनमधील युद्धाने ती अधिक तीव्र केली. सध्या संपूर्ण जग महागाईच्या विळख्यात अडकले आहे.

SBI ने YONO प्लॅटफॉर्मवर रिअल टाइम एक्सप्रेस क्रेडिट लॉन्च केले.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने त्यांच्या योनो प्लॅटफॉर्मवर रिअल-टाइम एक्सप्रेस क्रेडिट सुरू करण्याची घोषणा केली आहे, ज्यामुळे पात्र ग्राहकांना 35 लाख रुपयांपर्यंतचे वैयक्तिक कर्ज मिळू शकते. बँकेने सांगितले की पगारदार ग्राहकांसाठी त्यांचे प्रमुख वैयक्तिक कर्ज उत्पादन "एक्सप्रेस क्रेडिट" मध्ये आता डिजिटल अवतार आहे आणि ग्राहक आता योनोद्वारे त्याचा लाभ घेऊ शकतात.

रिअल-टाइम एक्सप्रेस क्रेडिट अंतर्गत:

- रिअल-टाइम एक्सप्रेस क्रेडिट, केंद्र, राज्य सरकार आणि SBI च्या संरक्षण पगारदार ग्राहकांना वैयक्तिक कर्जाचा लाभ घेण्यासाठी यापुढे शाखेत जाण्याची आवश्यकता नाही. हा 100% पेपरलेस आणि डिजिटल अनुभव असेल आणि आठ-पायऱ्यांचा प्रवास असेल.

- Xpress क्रेडिट उत्पादन आमच्या ग्राहकांना डिजिटल, त्रास-मुक्त आणि पेपरलेस कर्ज प्रक्रियेचा अनुभव घेण्यास सक्षम करेल. बँकिंग सुलभ करण्यासाठी ग्राहकांना तंत्रज्ञानाच्या नेतृत्वाखाली वर्धित डिजिटल बँकिंग अनुभव देण्याचा SBI सतत प्रयत्न करत असते."

एचडीएफसी बँक आणि रिटेलिओ कडून को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड लॉन्च केले.

- एचडीएफसी बँक, भारतातील सर्वात मोठी खाजगी क्षेत्रातील बँक, रिटेलिओसह को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड्सची नवीन श्रेणी लॉन्च करण्याची घोषणा केली, ज्याचा उद्देश व्यापारी बाजारपेठेतील केमिस्ट आणि फार्मसीसाठी आहे. रिटेलिओ हे देशातील सर्वात मोठे B2B फार्मा मार्केटप्लेस आहे. हे एक उपयुक्त अँप आहे ज्याचा भारतातील फार्मा पुरवठा साखळी व्यवस्थापनावर महत्त्वपूर्ण डिजिटल प्रभाव पडतो. केमिस्ट, किरकोळ विक्रेते, वितरक, फार्मासिस्ट आणि रुग्णालये त्यांच्या संबंधित वितरकांसोबत ऑर्डर देण्यासाठी रिटेलिओ मोबाइल ॲप्लिकेशन आणि वेब इंटरफेस वापरू शकतात.

Retailio Cobrand स्कीम अंतर्गत, कार्डमध्ये खालील वैशिष्ट्ये समाविष्ट असतील:

- 50 दिवसांपर्यंत व्याजमुक्त क्रेडिट कालावधी
- सर्व खरेदी आणि सर्व व्यापाऱ्यांवरील खर्चावर रिवॉर्ड पॉइंट्स, तसेच वार्षिक मैलाचा दगड प्रोत्साहने जसे की दरमहा 25000 खर्च करण्यासाठी 500 बोनस रिवॉर्ड पॉइंट्स आणि 50000 प्रति महिना खर्च करण्यासाठी 1500 बोनस रिवॉर्ड पॉइंट्स (RIO क्लब सदस्यांसाठी विशेष),
- युटिलिटी, टेलिकॉम, सरकारी आणि कर भरणा यांसारख्या सर्व व्यावसायिक गरजांवर 5% कॅशबॅक (प्रति महिना रु. 250 मर्यादित)
- इतर Smartbuy, SmartPay आणि Payzapp सदस्यत्व ऑफर
- सर्व क्रेडिट कार्ड ग्राहकांसाठी मोफत आणि कमी किमतीचे ईएमआय पर्याय तसेच व्यावसायिक हेतूसाठी मुदत कर्ज पात्रता

ग्राहक सेवा मानकांचे परीक्षण करण्यासाठी RBI ने सहा सदस्यीय गट तयार केला.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने ग्राहकांच्या हिताचे रक्षण करण्याच्या उद्देशाने नियमन केलेल्या कंपन्यांमधील ग्राहक सेवांचे मूल्यांकन आणि पुनरावलोकन करण्यासाठी सहा सदस्यांची समिती स्थापन केली. बँकिंग नियामकाच्या निवेदनानुसार ही समिती ग्राहक सेवा मानकांच्या पर्याप्ततेची तपासणी करेल आणि ग्राहक सेवा सुधारण्यासाठी शिफारसी देईल. सहा सदस्यीय समिती ग्राहक सेवा नियमांच्या परिणामकारकतेचे मूल्यांकन करेल आणि सुधारणांसाठी शिफारसी करेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- आरबीआयचे माजी डेप्युटी गव्हर्नर बीपी कानूनगो या समितीचे नेतृत्व करतील, जी पहिल्या बैठकीनंतर तीन महिन्यांनी आपला अहवाल देईल.
- RBI ला ग्राहकांचे बँकिंग अनुभव सुधारायचे आहेत आणि हे सुनिश्चित करायचे आहे की नियमन केलेल्या कंपन्या आणि मध्यवर्ती बँक या दोन्हीद्वारे तक्रारींचे त्वरित निराकरण केले जाईल.
- समिती ग्राहक सेवा लँडस्केपच्या विकसनशील आणि विकसित होत असलेल्या मागण्यांचे मूल्यांकन करेल, विशेषतः डिजिटल आणि इलेक्ट्रॉनिक आर्थिक उत्पादने आणि वितरणाच्या संदर्भात आणि योग्य नियामक उपायांची शिफारस करेल.
- हे जागतिक आणि देशांतर्गत, ग्राहक सेवा आणि तक्रार निवारणातील सर्वोत्तम पद्धती देखील ओळखेल.
- ग्राहक सेवा कार्यक्षमतेत सुधारणा करण्यासाठी, अंतर्गत तक्रार निवारण यंत्रणा अपग्रेड करण्यासाठी आणि मध्यवर्ती बँकेच्या एकूण ग्राहक संरक्षण फ्रेमवर्कला चालना देण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याच्या मार्गाची शिफारस करण्याची अपेक्षा गटाकडून आहे.
- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने विशेषतः डिजिटल बँकिंगमधील सेवेतील कमतरतांसाठी बँकांवर कठोर कारवाई केली आहे. तसेच या सेवांचा आढावा घेऊन ऑडिट करण्याचे आदेश दिले आहेत.

SEBI ने ICEX ची कायमस्वरूपी मान्यता रद्द केली.

- बाजार नियामक, SEBI ने घोषित केले की त्यांनी इंडियन कमोडिटी एक्सचेंज लिमिटेड (ICEX) ची मान्यता रद्द केली आहे. सेबीने नेट वर्थ आणि इन्फ्रास्ट्रक्चर निकषांसह अनेक कारणास्तव ते गैर-अनुपालक घोषित करणारा आदेश जारी केल्यानंतर बाजाराची मान्यता रद्द करण्यात आली. पैसे काढण्याच्या परिणामी, ICEX ला त्याच्या गुंतवणूकदार संरक्षण निधी आणि गुंतवणूकदार सेवा निधीमधील निधी सेबीच्या गुंतवणूकदार संरक्षण आणि शिक्षण निधीकडे हस्तांतरित करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

RBI ने सर्व बँकांना ग्राहकांना त्यांच्या ATM मध्ये इंटरऑपरेबल कार्ड-लेस कॅश विथड्रॉल (ICCW) चा पर्याय ऑफर करण्याचे आवाहन केले आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सर्व बँकांना ग्राहकांना त्यांच्या ATM मध्ये इंटरऑपरेबल कार्ड-लेस कॅश विथड्रॉल (ICCW) चा पर्याय ऑफर करण्याचे आवाहन केले आहे. त्यांच्या ATM मध्ये, सर्व बँका, ATM नेटवर्क आणि WLAOs ICCW चा पर्याय देऊ शकतात. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ला युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI)

सर्व बँका आणि ATM नेटवर्कसह एकत्रीकरण शक्य तितके सोपे करण्याचा सल्ला देण्यात आला आहे. ग्राहक अधिकृतता UPI वापरून केली जाईल, परंतु सेटलमेंट नॅशनल फायनान्शियल स्विच (NFS) / ATM नेटवर्कद्वारे केले जाईल. आंतरबदल शुल्क आणि ग्राहक शुल्क परिपत्रकात अधिसूचनेत नमूद केलेल्या खर्चाशिवाय इतर कोणत्याही खर्चाशिवाय ऑन-आमच्या/आमच्या बाहेर ICCW व्यवहार केले जातील.

RBI ने श्रीलंकेसोबतचे व्यापार व्यवहार भारतीय रुपयांमध्ये करण्याची परवानगी दिली

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने बेटावरील देशातून महसूल मिळवण्यात निर्यातदारांना येणाऱ्या अडचणीमुळे, आशियाई क्लिअरिंग युनियन (ACU) यंत्रणेच्या बाहेर, भारतीय रुपयात (INR) हाताळण्यासाठी श्रीलंकेसोबत व्यापार व्यवहार करण्याची परवानगी दिली आहे. भारत सरकारने अन्न, औषधे, पेट्रोल आणि औद्योगिक कच्चा माल यासारख्या महत्वाच्या वस्तू आणि सेवांच्या संपादनासाठी वित्तपुरवठा करण्यासाठी स्टेट बँक ऑफ इंडियाने श्रीलंकेला \$1 बिलियनच्या मुदत कर्जाची हमी दिली.

महत्वाचे मुद्दे:

- कराराद्वारे परिभाषित केल्यानुसार भारतातून निर्यात केलेल्या पात्र वस्तू आणि सेवांच्या वित्तपुरवठ्यास कराराच्या अटीनुसार परवानगी दिली जाईल, परंतु त्यांनी काही निकष पूर्ण केले तरच.
- जोपर्यंत ते भारतीय विदेशी व्यापार धोरणांतर्गत निर्यातीसाठी पात्र आहेत, तोपर्यंत त्यांच्या संपादनासाठी SBI द्वारे वित्तपुरवठा करण्यास सहमती आहे.
- आरबीआयच्या म्हणण्यानुसार हे निर्देश तात्काळ लागू होतात.
- कराराच्या अंतर्गत क्रेडिट सुविधा कराराच्या स्वाक्षरी तारखेपासून 12 महिन्यांपर्यंत खाली ठेवली जाऊ शकते.

RBI ने प्रमाणित ज्वेलर्सच्या सोने आयातीसाठी मार्गदर्शक तत्वे जारी केली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने पात्र ज्वेलर्सना इंडिया इंटरनॅशनल बुलियन एक्सचेंज IFSC Ltd. (IIBX) किंवा इतर कोणत्याही एक्सचेंजद्वारे सोने आयात करण्याची परवानगी देण्यासाठी नवीन मार्गदर्शक तत्वे जाहीर केली आहेत. IFSCA आणि DGFT, भारत सरकारने, इतर एक्सचेंजेस मंजूर करणे आवश्यक आहे. IIBX द्वारे सोन्याच्या आयातीसाठी अधिकृत ज्वेलर्सची सर्व देयके IFSC कायदा आणि नियमानुसार IFSCA द्वारे मान्यताप्राप्त एक्सचेंज यंत्रणा वापरून केली जाणे आवश्यक आहे.

मूडीजेने 2022 साठी भारताच्या आर्थिक वाढीचा अंदाज 8.8% पर्यंत कमी केला आहे.

- मूडीज इन्व्हेस्टर्स सर्व्हिसने उच्च चलनवाढीचा हवाला देत भारताचा आर्थिक विकासाचा अंदाज 2022 साठी 8.8 टक्क्यांपर्यंत कमी केला आहे जो आधीच्या 9.1 टक्क्यांवरून होता. ग्लोबल मॅक्रो आउटलुक 2022-23 च्या अपडेटमध्ये, मूडीजेने सांगितले की उच्च-फ्रिक्वेंसी डेटा सूचित करतो की डिसेंबर 2021 च्या तिमाहीपासून वाढीचा वेग या वर्षाच्या पहिल्या चार महिन्यांपर्यंत गेला. तथापि, कच्च्या तेल, अन्न आणि खतांच्या किमती वाढल्याने पुढील काही महिन्यांत घरगुती आर्थिक आणि खर्चावर परिणाम होईल.

टपाल विभाग आणि इंडिया पोस्ट पेमेंट बँक (IPPB) आरोहण 4.0 शिमल्यात सुरू होत आहे.

- टपाल विभाग आणि इंडिया पोस्ट पेमेंट बँक (IPPB), आरोहण 4.0 च्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची दोन दिवसीय बैठक शिमला, हिमाचल प्रदेश येथे सुरू झाली. देशातील आर्थिक समावेशन मोहिमेला अधिक सखोल करण्यासाठी आणि भारतातील प्रत्येक नागरिकाला बँकिंग सोल्युशन्स प्रदान करण्याच्या मार्गावर चर्चा करणे आणि विचारपूर्वक विचार करणे हा या बैठकीचा अजेंडा आहे. IPPB सोबत टपाल विभाग डिजिटल पेमेंटला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि ग्राहक-अनुकूल पद्धतीने देशाच्या कानाकोपऱ्यात डिजिटल बँकिंग सेवा पोहोचवण्यासाठी पंतप्रधानांच्या डिजिटल इंडिया उपक्रमाच्या व्हिजनवर काम करत आहे.

RBI नॉन-बँक भारत बिल पेमेंट युनिट्ससाठी नेट-वर्थची आवश्यकता कमी करते.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सेगमेंटमधील अधिक खेळाडूंना प्रोत्साहन देण्याच्या उद्देशाने नेट-वर्थची आवश्यकता 25 कोटी रुपयांपर्यंत कमी करून भारत बिल पेमेंट ऑपरेटिंग युनिट्सची स्थापना करण्यासाठी बँक नसलेल्या संस्थांसाठी नियम सुलभ केले आहेत. सध्या, नॉन-बँक BBPOU (भारत बिल पेमेंट ऑपरेटिंग युनिट्स) साठी अधिकृतता मिळविण्यासाठी 100 कोटी रुपयांची निव्वळ संपत्ती आवश्यक आहे. एप्रिलमध्ये मध्यवर्ती बँकेने केलेल्या घोषणेनंतर नेट-वर्थ आवश्यकतांमध्ये घट झाली आहे.

इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँकेने AePS साठी issuer शुल्क सुरू केले.

- इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँक (IPPB), पोस्ट विभाग (DoP), आणि दळणवळण मंत्रालयाने आधार सक्षम पेमेंट सिस्टम (AePS) साठी issuer शुल्क लागू केले आहे. AePS जारीकर्ता व्यवहार शुल्क 15 जून, 2022 पासून लागू होईल. AePS हे बँकेच्या नेतृत्वाखालील मॉडेल आहे जे कोणत्याही बँकेच्या व्यवसाय प्रतिनिधीद्वारे आधार पडताळणीचा वापर करून पॉइंट ऑफ सेल (MicroATM) वर ऑनलाइन इंटरऑपरेबल आर्थिक समावेशन व्यवहार सक्षम करते. AePS सहा भिन्न व्यवहार प्रकार प्रदान करते.

सिक््युरिटीजेने रोबो-सल्लागार प्लॅटफॉर्म 'HDFC मनी' लॉंच केला.

- HDFC सिक््युरिटीजेने "HDFC मनी" लॉंच केले आहे, एक रोबो-सल्लागार गुंतवणूक प्लॅटफॉर्म जो म्युच्युअल फंड योजना आणि डीमॅट खात्याच्या गरजेशिवाय इतर आर्थिक उत्पादने ऑफर करेल. म्युच्युअल फंडांव्यतिरिक्त, एखादी व्यक्ती पोर्टफोलिओमध्ये प्रवेश करणे, व्यवस्थापित करणे आणि ट्रॅक करणे, लक्ष्य नियोजन, विमा नियोजन, ई-विल्स तयार करणे आणि कर व्यवस्थापित करणे किंवा भरणे यासारख्या वित्तविषयक इतर बाबी देखील व्यवस्थापित करू शकतो.

MUFG बँक ऑफ जपानला GIFT सिटी येथे शाखा उघडण्यास मान्यता मिळाली.

- MUFG बँक, एक जपानी सावकार, अहमदाबादच्या गुजरात इंटरनॅशनल फायनान्शियल टेक सिटी (GIFT सिटी) मध्ये विदेशी चलन कर्ज देण्यासाठी शाखा उघडेल. हे कंपनीचे भारतातील सहावे स्थान असेल. वित्तीय सेवांच्या विस्तृत श्रेणीसह, MUFG आपल्या देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय ग्राहकांना अधिक चांगल्या प्रकारे सेवा देऊ शकते. त्याची सध्या मुंबई, दिल्ली, बेंगळुरू, चेन्नई आणि नीमराना येथे कार्यालये आहेत.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- डिसेंबर 2021 पर्यंत, भारताचे फंड-आधारित एक्सपोजर रुपये 15,671.4 कोटी होते, तर नॉन-फंड एक्सपोजर रुपये 5,169.1 कोटी होते. सावकाराच्या वेबसाइटवरील फाइलिंगनुसार, डिसेंबर 2021 मध्ये सावकाराचे भांडवल पर्याप्तता प्रमाण 21.13 टक्के होते.
- कायद्यांमुळे विदेशी चलन-नामांकित कर्जे तत्त्वतः भारतात बेकायदेशीर आहेत, तथापि GIFT City तुम्हाला भारतीय किनारपट्टीवर भारत-संबंधित ऑफशोर व्यवसाय बुक करण्याची परवानगी देते.

- मार्च 2022 मध्ये, MUFG ने भारतीय स्टार्ट-अपसाठी \$300 दशलक्ष गुंतवणूक निधी तयार करण्याची घोषणा केली. या निधीचे उद्दिष्ट केवळ भारताच्या अर्थव्यवस्थेला आर्थिकदृष्ट्या वाढण्यास मदत करणे नाही तर MUFG आणि आश्वासक टेक आणि आयटी उद्योगांमध्ये भागीदारी वाढवणे देखील आहे.
- यामुळे बँकेला भारतीय बाजारपेठेतील त्यांच्या ग्राहकांच्या वैविध्यपूर्ण आर्थिक गरजा पूर्ण करता येतील, ज्या भविष्यात वाढतच जाण्याची शक्यता आहे.

SBI च्या अहवालानुसार, FY22 मध्ये भारताचा GDP वाढ 8.2-8.5 टक्के राहील.

- स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या Ecowrap या शोधनिबंधानुसार, FY22 मध्ये भारताचा सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) वाढ 8.2 ते 8.5 टक्क्यांच्या दरम्यान राहण्याचा अंदाज आहे. Q4FY22 GDP अंदाजांमध्ये अनिश्चितता विपुल आहे, कारण सामान्य त्रैमासिक डेटा ऍडजस्टमेंट समजणे कठीण आहे, परंतु SBI च्या आर्थिक संशोधन विभागाने तयार केलेले संशोधन 3 ते 3.5 टक्के मार्क पूर्ण करेल असा अंदाज आहे.

कराराच्या बातम्या

भारतातील पहिला स्वदेशी हायपरलूप विकसित करण्यासाठी भारतीय रेल्वे आणि IIT मद्रास यांच्यात करार

- रेल्वे मंत्रालयाने जाहीर केले आहे की ते भारतात बनवलेल्या हायपरलूप प्रणालीच्या विकासासाठी IIT मद्रासशी सहयोग करणार आहे. वरील संस्थेत हायपरलूप तंत्रज्ञानासाठी उत्कृष्टतेसाठी केंद्र स्थापित करणार असल्याचीही घोषणा केली आहे. तत्कालीन रेल्वे मंत्री सुरेश प्रभू यांनी 2017 पासून भारताने हायपरलूप तंत्रज्ञानामध्ये स्वारस्य दाखवले आहे.
- 2017 मध्ये स्थापन झालेल्या IIT मद्रासचे अविष्कार हायपरलूप भारतासाठी हायपरलूप आधारित वाहतूक प्रणाली विकसित करण्यासाठी स्केलेबिलिटी आणि काटकसरी अभियांत्रिकी संकल्पनांवर काम करत आहे. हा गट 2019 च्या SpaceX Hyperloop Pod स्पर्धेतील पहिल्या दहा अंतिम स्पर्धकांपैकी एक होता

भारत-जॉर्डनने खत क्षेत्रात सहकार्य करण्याचा करार केला.

- डॉ. मनसुख मांडविया यांच्या नेतृत्वाखालील उच्चस्तरीय गटाने कमी आणि दीर्घ मुदतीसाठी खते आणि कच्चा माल सुरक्षित करण्याच्या उद्देशाने जॉर्डनला भेट दिली. सध्याच्या जागतिक खत संकटाच्या पार्श्वभूमीवर ही भेट झाली. भारताला फॉस्फोरिक आणि पोटॅशियम खतांचा पुरवठा सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने जॉर्डन भेट ऐतिहासिक असल्याचे डॉ. मांडविया यांनी नमूद केले. डॉ. मनसुख मांडविया यांनी बैठकीदरम्यान जॉर्डनला भारताचा निवडक खत भागीदार म्हणून संबोधले.

महत्वाचे मुद्दे:

- केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण आणि रसायने आणि खते मंत्री, डॉ. मनसुख मांडविया यांच्या मते, देशात खतांचा तुटवडा नाही.
- खरीप हंगामापूर्वी शेतकऱ्यांसाठी पुरेसा पुरवठा सुनिश्चित करण्यासाठी सरकारने सक्रिय उपाययोजना केल्या आहेत, ज्यात स्थानिक उत्पादन वाढवणे आणि इतर देशांशी सहकार्य करणे समाविष्ट आहे.
- जॉर्डन फॉस्फेट मायनिंग कंपनी (JPMC) ने चालू वर्षासाठी 30 LMT रॉक फॉस्फेट, 2.50 LMT DAP आणि 1 LMT फॉस्फोरिक ऍसिडच्या पुरवठ्यासाठी भारतीय सार्वजनिक, सहकारी आणि खाजगी क्षेत्रातील कंपन्यांसोबत सामंजस्य करार केला.

BCCI ने महिला T20 चॅलेंजसाठी NFT भागीदाराशी करार केला.

- नवीन प्रोटोकॉलचा अवलंब करण्यात आळशी असल्याची ख्याती असलेल्या भारतीय क्रिकेट मंडळाने आता नॉन-फंजिबल टोकन्स (NFT) वापरून तपासणी करण्याचा निर्णय घेतला आहे. फॅनक्रेझला क्रिकेट बोर्डाचे अधिकृत भागीदार आणि महिलांच्या ट्वेंटी20 चॅलेंजसाठी साथीदार म्हणून घोषित करण्यात आले. क्रिकेट मेटाव्हर्समध्ये फॅनक्रेझ ही एक संस्था आहे. बर्बाच काळापासून, भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाने (BCCI) NFT कॉर्पोरेशन्सना प्रायोजक म्हणून स्वीकारण्यास नकार दिला आणि इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) सेटअपने "अंतर राखावे" अशी मागणीही केली. ही घटना अशा वेळी घडली जेव्हा आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषद (ICC) आणि त्याच्या इतर घटक संस्थांनी NFT गटांना औपचारिक भागीदारीद्वारे सामील होण्यास सांगण्यास सुरुवात केली होती.

महत्वाचे मुद्दे:

- "या सर्व गोष्टींपैकी एक सर्वात मनोरंजक वैशिष्ट्य म्हणजे या सर्वांची सुरुवात भारतात महिला क्रिकेटपासून झाली." हे चाहत्यांच्या व्यस्ततेला चालना देते, ज्याची महिला क्रिकेट समुदायाला सध्या नितांत गरज आहे.
- महिलांसाठी इंडियन प्रीमियर लीग आयोजित करण्याची जबाबदारीही बीसीसीआयकडे आहे आणि ही वेळ आदर्श आहे.
- हे NFT ला देशाच्या पुरुष क्रिकेट मार्केटमध्ये प्रवेश करण्यासाठी एक व्यासपीठ देखील देते, जे जगातील इतर कोणत्याही खेळांइतकेच मोठे आहे आणि ही एक संधी आहे जी त्यांना "कार्यक्रमांच्या क्रमावर" या टिप्पणीच्या परिणामी उपलब्ध झाली आहे. ते खालीलप्रमाणे आहे."
- FanCraze हा आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषदेचा भागीदार आहे आणि वेस्ट इंडिजसाठी सक्रियपणे तयारी करत आहे.

उत्तराखंड सरकार आणि BPCL यांनी अक्षय ऊर्जा प्रकल्पांसाठी सामंजस्य करार केला.

- उत्तराखंड सरकार आणि भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (BPCL) यांच्यात उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांच्या उपस्थितीत राज्यातील अक्षय ऊर्जा उद्योग आणि इतर प्रकल्पांना प्रोत्साहन देण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली. उत्तराखंड सरकार आणि भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड यांनी राज्यातील नवीन आणि अक्षय ऊर्जा प्रकल्पांच्या विकासासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

फिनटेक स्टार्टअप महाग्रामने डिजिटल पेमेंटला चालना देण्यासाठी इंडसइंड बँकेसोबत भागीदारी केली आहे.

- ग्रामीण NEO बँक महाग्रामने देशाच्या पेमेंट इकोसिस्टमचे डिजिटायझेशन करण्यासाठी आणि ग्रामीण भारतातील ग्राहकांना व्यवहार करण्यासाठी व्यापक वाव देण्यासाठी इंडसइंड बँकेशी करार केला आहे. भारताला डिजिटली सशक्त समाज आणि ज्ञान अर्थव्यवस्थेत बदलण्याच्या दृष्टीकोनातून महाग्राम सुरू करण्यात आले. आर्थिक समावेशनाला चालना देणे, सामाजिक-आर्थिक विकासाला प्रोत्साहन देणे, सावलीच्या अर्थव्यवस्थेचे धोके कमी करणे आणि कॅशलेस सोसायटीच्या वाढीला गती देणे हे या दोघांमधील भागीदारीचे उद्दिष्ट आहे.

पुरस्कार बातम्या

अंजली पांडेला CII EXCON कमिटेड लीडर अवॉर्ड मिळाला.

- अंजली पांडे, कमिन्स इंडिया येथील इंजिन्स आणि कॉम्प्युनॅट्स बिझनेस युनिट लीडर यांना अधिक वैविध्यपूर्ण, न्याय्य आणि सर्वसमावेशक कार्यस्थळ निर्माण करण्याच्या त्यांच्या प्रयत्नांसाठी बेंगळूरु येथील CII EXCON 2022 मध्ये कमिटेड लीडर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.

कमिन्स इंडियाने कोणता पुढाकार घेतला?

- कमिन्स इंडियाने गेल्या काही वर्षांत महिलांचे प्रतिनिधित्व वाढवण्यासाठी सक्रिय उपाययोजना केल्या आहेत, परिणामी गेल्या दोन दशकांमध्ये लैंगिक विविधता गुणोत्तर 5 वरून 32 टक्क्यांपर्यंत वाढले आहे, जी एका उत्पादन संस्थेसाठी एक महत्त्वपूर्ण उपलब्धी आहे.
- कमिन्स महिलांना समान संधी देण्यासाठी विविध उपक्रम राबवितात, ज्यात तंत्रज्ञानातील महिला, भरतीदरम्यान लिंग संतुलन, वेतन समानता सुनिश्चित करणे, लिंग-तटस्थ वर्कस्टेशन्स, कमिन्स महिला आणि सक्षमीकरण नेटवर्क, लवचिक कामाची व्यवस्था आणि नवीन मातांसाठी पुरस्कारप्राप्त स्तनपान-अनुकूल सुविधा यांचा समावेश आहे. या सर्वाना नेतृत्वाचा भक्कम पाठिंबा आहे.

WHO DG चे ग्लोबल हेल्थ लीडर्स अवॉर्ड्स: 6 विजेत्यांमध्ये भारताच्या आशा वर्कर्स

- भारतातील 10 लाख सर्व-महिला मान्यताप्राप्त सामाजिक आरोग्य कार्यकर्त्या (आशा) कामगारांना, ग्रामीण भागात थेट आरोग्य सुविधा उपलब्ध करून देण्यात त्यांच्या "महत्त्वपूर्ण भूमिकेसाठी" जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) महासंचालकांचा ग्लोबल हेल्थ लीडर्स पुरस्कार 2022 ने सन्मानित करण्यात आले.

पुरस्काराचे इतर प्राप्तकर्ते:

- डॉ पॉल फार्मर हार्वर्ड मेडिकल स्कूलमधील ग्लोबल हेल्थ आणि सोशल मेडिसिन विभागाचे अध्यक्ष आणि पार्टनर्स इन हेल्थचे सह-संस्थापक होते.
- डॉ अहमद हंकीर, एक ब्रिटिश-लेबनीज मानसोपचारतज्ञ, केंब्रिज विद्यापीठाच्या संयुक्त विद्यमाने सेंटर फॉर मेंटल हेल्थ रिसर्चचे वरिष्ठ रिसर्च फेलो आणि युनायटेड किंग्डममधील किंगज कॉलेज लंडनमधील मानसोपचारातील शैक्षणिक क्लिनिकल फेलो आहेत.
- लुडमिला सोफिया ऑलिव्हेरा वरेला सर्व प्रदात्यांसाठी खेळांमध्ये प्रवेश सुलभ करण्यासाठी तरुण लोकांमधील धोकादायक वर्तणुकीला निरोगी पर्याय देण्यासाठी आणि असंसर्गजन्य रोगांच्या वाढत्या धोक्याचा सामना करण्यासाठी तिच्या कार्यासाठी.
- अफगाणिस्तानातील पोलिओ कर्मचार्यांमध्ये मोहम्मद झुबेर खलाझाई, नजीबुल्लाह कोशा, शादाब योसूफी, शरीफुल्ला हेमाती, हसीबा ओमारी, खादिजा अत्ताई, मुनिराहकीमी, रोबिना योसूफी आणि शादाब यांचा समावेश आहे.
- Yōhei Sasakawa कुष्ठरोग निर्मूलनासाठी WHO सदस्य दूत आणि कुष्ठरोगाने प्रभावित लोकांच्या मानवी हक्कांसाठी जपानचे राजदूत आहेत.

संगीत अकादमीने संगीता कलानिधी पुरस्कार 2020-22 जाहीर केले.

- प्रख्यात गायक आणि गुरू, नेवेली आर संतनागोपालन, प्रख्यात मृदंगम कलाकार आणि गुरू, 'तिरुवरूर' भक्तवधसलम, आणि लालगुडी व्हायोलिन जोडी, जीजेआर कृष्णन आणि विजयालक्ष्मी यांची प्रतिष्ठित संगीता कलानिधी पुरस्कारांसाठी, संगीत अकादमीच्या प्रतिष्ठित संगीता कलानिधी पुरस्कारासाठी, 2020, 2021 आणि 2022 पुरस्कारांसाठी नाव देण्यात आले.

संगीता कलानिधी पुरस्कार:

- संतनागोपालन यांना 2020 सालासाठी संगीता कलानिधी पुरस्कार प्रदान करण्यात येणार आहे तर 2021 या वर्षासाठी भक्तवधसलमची निवड करण्यात आली आहे.
- कृष्णन आणि विजयालक्ष्मी, "लालगुडी वंशातील व्हायोलिन वादक आणि प्रसिद्ध कलाकार" यांना 2022 चा पुरस्कार प्राप्त होईल.

रोल्स रॉयस इंडियाचे अध्यक्ष किशोर जयरामन यांना ब्रिटीश सन्मान

- Rolls-Royce चे भारत आणि दक्षिण आशियाचे अध्यक्ष किशोर जयरामन यांना ब्रिटिश उपउच्चायुक्त महाराणी द क्वीन यांच्याकडून ऑर्डर ऑफ द ब्रिटिश एम्पायर (OBE) हा मानद अधिकारी मिळाला आहे. जयरामन हे यूके-इंडिया बिझनेस कौन्सिलचे बोर्ड सदस्य आहेत, जे भारतात स्थापन झालेल्या यूके व्यवसायांना समर्थन देतात. UK च्या तंत्रज्ञानाद्वारे सक्षम भारतातील उत्पादनाला चालना देण्यासाठी धोरणात्मक परिसंस्थेची स्थापना करून द्विपक्षीय संबंधांना चालना देण्यातही त्यांनी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आहे.

गोपालकृष्णन यांना वास्तविक औद्योगिक संशोधन पुरस्कार 2020 मिळाला.

- ICAR- सेंट्रल मरीन फिशरीज रिसर्च इन्स्टिट्यूटचे संचालक ए गोपालकृष्णन यांनी कृषी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान या श्रेणीमध्ये 2020 चा VASVIK (विविधलैक्सी औद्योगिक संशोधन विकास केंद्र) औद्योगिक संशोधन पुरस्कार जिंकला आहे. 1.51 लाख रुपये रोख आणि प्रशस्तीपत्र असलेला हा पुरस्कार, मत्स्य अनुवंशशास्त्राशी संबंधित संशोधन कार्यातील त्यांच्या महत्त्वपूर्ण योगदानासाठी आहे. माशांच्या अनुवांशिकतेशी संबंधित संशोधन कार्य करते जे अनेक व्यावसायिकदृष्ट्या महत्त्वाच्या आणि धोक्यात असलेल्या प्रजातींच्या संरक्षणासाठी उपयुक्त आहे.

'टॉम्ब ऑफ सॅन्ड' या भारतीय कादंबरीला आंतरराष्ट्रीय बुकर पारितोषिक मिळाले.

- भारतीय लेखिका गीतांजली श्री आणि अमेरिकन अनुवादक डेझी रॉकवेल यांना "टॉम्ब ऑफ सॅन्ड" साठी आंतरराष्ट्रीय बुकर पुरस्कार मिळाला. मूळतः हिंदीमध्ये लिहिलेले, उच्च-प्रोफाइल पुरस्कार जिंकणारे हे कोणत्याही भारतीय भाषेतील पहिले पुस्तक आहे, जे जगभरातील काल्पनिक कथांना मान्यता देते ज्याचे इंग्रजीमध्ये भाषांतर केले गेले आहे. 50,000-पाऊंड (\$63,000) बक्षीस रक्कम नवी दिल्लीस्थित श्री आणि व्हरमॉन्टमध्ये राहणारे रॉकवेल यांच्यात विभागली जाईल.

समित आणि कॉन्फरन्स बातम्या

Quad समिट 2022- समस्या आणि पुढाकार

- QUARD संवाद हा भारत, जपान, अमेरिका आणि ऑस्ट्रेलिया या चार राष्ट्रांनी बनलेला गट आहे. हा एक धोरणात्मक मंच आहे ज्यामध्ये अर्ध-नियमित शिखर परिषद, माहितीची देवाणघेवाण आणि लष्करी कवायती आहेत. या शिखर परिषदेचा मुख्य केंद्रबिंदू म्हणजे इंडो-पॅसिफिक प्रदेशाचा विकास, दहशतवाद, चुकीची माहिती आणि प्रादेशिक विवाद यासारख्या धोक्यांवर प्रकाश टाकणे. कोविड-19 महामारी आणि इंडो-पॅसिफिकचा

आर्थिक विकास आणि संपूर्ण इंडो-पॅसिफिक प्रदेशात वाढणारे धोके यासारख्या मुद्द्यांवर क्वाड चर्चा करणार आहे. यावर्षी क्वाड लीडर समिट 24 मे 2022 रोजी टोकियो येथे आयोजित करण्यात आली आहे.

QUARD समिट 2022 मध्ये संबोधित केलेले मुद्दे

- चीन आणि सोलोमन बेटे
- चीन आणि तैवान
- उत्तर कोरियाची क्षेपणास्त्रे
- युक्रेन आणि रशिया

QUARD समिट 2022 मध्ये उपक्रमांचे अनावरण करण्यात आले

- QUARD फेलोशिप-** हा कार्यक्रम चार देशांपैकी प्रत्येकी 100 विद्यार्थ्यांना यूएस मध्ये पदवीधर STEM पदवीसाठी अभ्यास करण्यास अनुमती देईल. फेलोशिप प्रोग्रामसाठी अर्ज सुरू झाला आहे आणि 30 जून 2022 रोजी बंद होईल.
- इंडो-पॅसिफिक पार्टनरशिप फॉर मेरीटाइम डोमेन अवेअरनेस (IPMDA)-** हे चार देश आणि त्यांच्या प्रादेशिक भागीदारांना जलद आणि स्पष्ट सागरी माहिती पुरवण्यावर लक्ष केंद्रित करेल.
- लस भागीदारी-** द क्वाडने एकत्रितपणे 257 दशलक्ष कोविड-19 लस पुरवल्या आहेत. भारतीय आरोग्य सेवा क्षेत्राला चालना देण्यासाठी ब्लॉक लसीचे डोस देणे आणि \$100 दशलक्ष सुविधेचे समर्थन करणे सुरू ठेवेल.
- अंतराळ सहकार्य-** चार राष्ट्रांनी अवकाश-आधारित पृथ्वी निरीक्षण डेटा सामायिक करण्यासाठी वचनबद्ध केले आहे. त्यात महासागरीय आणि वातावरणीय देखरेख, पूर मॅपिंग आणि लँड इमेजिंगवरील यूएस कार्यक्रमांचा समावेश असेल.

श्रीमती. मीनाक्षी लेखी, 7 व्या ब्रिक्स संस्कृती मंत्र्यांच्या बैठकीत सहभागी झाल्या होत्या

- श्रीमती. मीनाक्षी लेखी, सांस्कृतिक आणि परराष्ट्र व्यवहार राज्यमंत्री, व्हिडिओ कॉन्फरन्सद्वारे 7व्या BRICS संस्कृती मंत्र्यांच्या बैठकीला उपस्थित होत्या, ज्याचे आयोजन चीनच्या पीपल्स रिपब्लिकने केले होते आणि सर्व BRICS सदस्य राष्ट्रांनी हजेरी लावली होती. BRICS मध्ये सर्वसमावेशकता आणि म्युच्युअल लर्निंग वैशिष्ट्यपूर्ण सांस्कृतिक भागीदारी स्थापन करणे या विषयांतर्गत, BRICS देशांमध्ये सांस्कृतिक क्रियाकलापांना प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि विस्तारित करण्यासाठी चर्चा आयोजित करण्यात आली होती.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सांस्कृतिक डिजिटायझेशन वाढ आणि सहकार्याला चालना देणे, सांस्कृतिक वारसा जतन करण्यासाठी सहकार्य वाढवणे आणि BRICS राष्ट्रांच्या सांस्कृतिक देवाणघेवाण व्यासपीठांच्या विकासाला चालना देण्यावर या चर्चेचा भर होता.

- मंत्र्यांनी BRICS कृती आराखडा 2022-2026 ला मंजूरी दिली, ज्याचा उद्देश सांस्कृतिक सहकार्याचा विस्तार करणे आणि 2015 BRICS सांस्कृतिक सहकार्य कराराची अंमलबजावणी करणे आहे.

राष्ट्रपतींच्या हस्ते महिला आमदारांच्या पहिल्या राष्ट्रीय परिषदेचे उद्घाटन होणार आहे.

- विधानसभेच्या संकुलात, राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद हे दोन दिवसीय राष्ट्रीय महिला विधायक परिषद-2022 ला सुरुवात करतील, ज्यामध्ये देशभरातील महिला खासदार आणि आमदार मोठ्या संख्येने सहभागी होतील अशी अपेक्षा आहे. राज्य विधानसभेने आयोजित केलेला पहिला-वहिला असा कार्यक्रम, भारताच्या स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्धापन दिनानिमित्त 'आझादी का अमृत महोत्सव' अंतर्गत आयोजित केलेल्या देशव्यापी उत्सवांचा भाग आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- विधानसभा सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, दोन दिवसीय परिषदेत महिलांचे हक्क, लैंगिक समानता आणि निर्णय घेणाऱ्या संस्थांमध्ये महिलांचे पुरेसे प्रतिनिधित्व यासारख्या आधुनिक मुद्द्यांवर लक्ष केंद्रित केले जाईल.
- अधिवेशनातील घटना आणि महिला अधिकारांमध्ये गुजरात विधानसभेच्या अध्यक्षा निमाबेन आचार्य, लोकसभेच्या खासदार कनिमोझी, माजी लोकसभा अध्यक्षा मीरा कुमार आणि राज्यसभेच्या माजी सदस्या वृंदा करात यांचा समावेश आहे.
- "भारताच्या स्वातंत्र्य संग्रामातील महिलांची भूमिका" या सत्राच्या पॅनेलमध्ये खासदार सुप्रिया सुळे आणि जेबी मेथर तसेच माजी खासदार सुभाषिनी अली असतील, तर महिला हक्क आणि कायदेशीर अंतर या अधिवेशनाचे वक्ते पश्चिम बंगालचे मंत्री शशी पांजा असतील.
- शेवटच्या दिवसाच्या सत्रात, "निर्णय घेणाऱ्या संस्थांमध्ये महिलांचे प्रतिनिधित्व" अंतर्गत, उत्तराखंड विधानसभेच्या अध्यक्षा रितू खंडूरी, तेलंगणा एमएलसी कविता कलवकुतला आणि नॅशनल फेडरेशन ऑफ इंडियाच्या महिला सरचिटणीस अंणी राजा त्यांचे दृष्टिकोन व्यक्त करतील.

पंतप्रधान मोदी 40 व्या प्रगती संवादाचे अध्यक्षस्थानी होते.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पायाभूत सुविधा संस्थांना अमृत सरोवर अंतर्गत बांधल्या जाणाऱ्या जलकुंभांसह त्यांचे प्रकल्प मॅप करण्याचे आवाहन केले आहे. अमृत सरोवरांसाठी आवश्यक असलेली सामग्री सार्वजनिक कामांसाठी एजन्सीद्वारे वापरली जाऊ शकत असल्याने ही एक विजयाची परिस्थिती असेल असे श्री मोदींनी नमूद केले. केंद्र आणि राज्य सरकारांना एकत्र आणणाऱ्या प्रो-अॅक्टिव्ह गव्हर्नन्स आणि वेळेवर अंमलबजावणीसाठी आयसीटी-आधारित मल्टी-मॉडल प्लॅटफॉर्म, प्रगतीच्या 40 व्या आवृत्तीचे पंतप्रधानांनी अध्यक्षस्थान भूषविले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- बैठकीत आठ प्रकल्प आणि एका कार्यक्रमाचा समावेश असलेल्या नऊ अजेंडा बाबींचा आढावा घेण्यात आला.
- 14 राज्यांतील या आठ प्रकल्पांची एकूण किंमत सुमारे 59 हजार 900 दशलक्ष रुपये आहे.
- झारखंड, महाराष्ट्र, कर्नाटक, आंध्र प्रदेश, तामिळनाडू, छत्तीसगड, ओडिशा, आसाम, अरुणाचल प्रदेश, मेघालय, त्रिपुरा, मिझोराम, नागालँड आणि सिक्कीम या राज्यांचा समावेश आहे.
- या बैठकीत पंतप्रधान मोदींनी 'नॅशनल ब्रॉडबँड मिशन' कार्यक्रमावरही चर्चा केली. राईट ऑफ वे (RoW) अर्जावर त्वरीत प्रक्रिया केली जाईल याची खात्री करण्यासाठी राज्ये आणि एजन्सींना केंद्रीकृत गति शक्ती संचार पोर्टल वापरण्यास सांगण्यात आले.

3रा ग्लोबल ऑर्गेनिक एक्स्पो 2022 नवी दिल्ली येथे सुरू होत आहे.

- 3रा ग्लोबल ऑर्गेनिक एक्स्पो 2022 हे ऑर्गेनिक उत्पादक, एग्रीगेटर्स, प्रोसेसर, व्हॅल्यू चेन इंटिग्रेटर्स आणि इंडस्ट्री पार्टनर्ससाठी "मानवतेसाठी नफा" या योग्य थीमसह जागतिक स्तरावरील कॉन्फरन्स ऑफर करून एक प्रमुख व्यासपीठ बनण्यासाठी तयार आहे. 200 हून अधिक सेंद्रिय उत्पादने आणि सेवा कंपन्यांनी मागील इव्हेंटमध्ये भाग घेतला होता. हे ऑर्गेनिक क्षेत्रातील कार्य जगासमोर दाखविण्याची उत्तम संधी देते.

ग्लोबल ऑर्गेनिक एक्स्पोची उद्दिष्टे:

- प्रमाणित सेंद्रिय उत्पादने आणि सेंद्रिय उत्पादन प्रणालींच्या क्षमता विकासाद्वारे खर्च कमी करणे आणि शाश्वत उत्पादकता प्राप्त करणे
- कोणत्याही रासायनिक इनपुटशिवाय उत्पन्न वाढवण्याच्या अंतिम उद्देशाने सेंद्रिय उत्पादने उत्पादक आणि विक्रेते यांच्यात बाजारपेठेतील संबंध निर्माण करण्यावर भर देतील.

- क्षेत्र आणि लोक: ऑरगॅनिक एक्सपो सर्व सेंद्रिय ग्राहकांना, पुरवठादारांना, भागीदारांना आणि संभाव्य नवीन ग्राहकांना वैयक्तिकरित्या अतिशय आरामदायक पद्धतीने भेटण्याची परवानगी देतो.
- ग्लोबल ऑरगॅनिक एक्सपो हे नवीन क्लायंट एक्सप्लोर करण्याचे व्यासपीठ आहे आणि विद्यमान क्लायंट, पुरवठादार आणि भागीदार यांच्याशी समोरासमोर संवाद साधण्याची संधी आहे. स्पर्धा समजून घेण्यासाठी आणि बाजाराचे विश्लेषण करण्यासाठी हा कार्यक्रम 360-अंशाचा दृष्टिकोन असेल.

संरक्षण बातम्या

भारत-बांगलादेश नौदल समन्वित गस्त (CORPAT) ची चौथी आवृत्ती सुरू झाली.

- भारतीय नौदल-बांगलादेश नौदल समन्वित गस्त (CORPAT) ची चौथी आवृत्ती सुरू झाली. गस्त कवायती बंगालच्या उपसागराच्या उत्तर भागात सुरू झाल्या आणि 22 ते 23 मे दरम्यान सुरू राहतील. दोन्ही युनिट्स आंतरराष्ट्रीय सागरी सीमारेषेवर संयुक्त गस्त घालतील. शेवटचा IN-BN CORPAT ऑक्टोबर 2020 मध्ये आयोजित करण्यात आला होता.
- भारतीय नौदलाच्या स्वदेशी युद्धनौका, आयएनएस कोरा आणि आयएनएस सुमेधा यासह बांगलादेश नौदलाच्या युद्धनौका बीएनएस अली हैदर आणि बीएनएस अबू उबैदाह गस्तीदरम्यान पाण्याला स्पर्श करतील. CORPAT दरम्यान दोन्ही नौदलाची सागरी गस्त विमाने आंतरराष्ट्रीय सागरी सीमारेषेवर (IMBL) संयुक्त गस्त देखील करतील.

भारत प्रोजेक्ट WARDEC AI-संचालित वॉरगेम सेंटर लॉंच करत आहे.

- आर्मी ट्रेनिंग कमांड आणि गांधीनगर स्थित राष्ट्रीय रक्षा युनिव्हर्सिटी (RRU) यांनी नवी दिल्ली येथे वॉरगेम संशोधन आणि विकास केंद्र स्थापन करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. प्रोटोटाइप म्हणून 'WARDEC' नावाचा हा प्रकल्प, भारतातील पहिले सिम्युलेशन-आधारित प्रशिक्षण केंद्र असेल, जे व्हर्चुअल रिएलिटी वॉरगेम्स तयार करण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) चा वापर करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सैनिक त्यांच्या कलागुणांची चाचणी मेटाव्हर्समध्ये करतील, जे त्यांच्या सभोवतालचे अनुकरण करण्यासाठी आभासी वास्तविकता (VR) आणि संवर्धित वास्तविकता (AR) एकत्र करेल.
- सैन्याने आपल्या अधिकाऱ्यांना लष्करी रणनीती शिकवण्यासाठी गेमिंग सेंटरचा वापर करण्याची योजना आखली आहे.

- RRU अधिकाऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार, गेमची पार्श्वभूमी तयार करण्यासाठी सेना डेटा देईल, जेणेकरून सहभागींना खरा अनुभव मिळेल.
- BSF, CRPF, CISF, ITBP, आणि SSB, सशस्त्र दलांव्यतिरिक्त, वर्धित प्रशिक्षणासाठी मेटाव्हर्स-सक्षम सिम्युलेशन व्यायामाचा फायदा होऊ शकतो.
- AI शक्य तितक्या जवळून रणांगणाचे अनुकरण करून आणि युद्धाची शक्यता नसलेल्या परिस्थितीत अनेक परिस्थिती मॅप करून पूर्णपणे इमर्सिव प्रशिक्षण अनुभव देऊ शकते.
- 9/11 च्या हल्ल्यापासून, युनायटेड स्टेट्स, इस्रायल आणि युनायटेड किंग्डमसह अनेक सरकारांनी दहशतवादी हल्ले किंवा युद्धाची तयारी करण्यासाठी माहिती तंत्रज्ञान-सक्षम युद्ध गेमिंगचा वापर करण्यास प्राधान्य दिले आहे.

भारतीय नौदल - बांगलादेश नौदल द्विपक्षीय EX बोंगोसागर सुरू

- भारतीय नौदलाची तिसरी आवृत्ती (IN) - बांगलादेश नौदल (BN) द्विपक्षीय सराव 'बोंगोसागर' 24 मे 2022 रोजी बांगलादेशातील पोर्ट मोंगला येथे सुरू झाला. सरावाचा हार्बर टप्पा 24-25 मे पासून सुरू होईल आणि त्यानंतर समुद्राने सराव केला जाईल. 26-27 मे पर्यंत उत्तर बंगालच्या उपसागरात टप्पा सराव केला जाईल.

बोंगोसागर व्यायामाबद्दल:

- बोंगोसागर व्यायामाचा उद्देश दोन्ही नौदलांमधील सागरी सराव आणि ऑपरेशन्सच्या विस्तृत स्पेक्ट्रमच्या आचरणाद्वारे उच्च प्रमाणात आंतरकार्यक्षमता आणि संयुक्त ऑपरेशनल कौशल्ये विकसित करणे हे आहे.
- भारतीय नौदलाचे जहाज कोरा, स्वदेशी बनावटीचे गाईडेड मिसाईल कॉव्हेट आणि सुमेधा, स्वदेशी बनावटीचे ऑफशोर पेट्रोल व्हेसल या सरावात सहभागी होत आहेत. बांगलादेश नौदलाचे BNS अबू उबैदाह आणि अली हैदर हे दोन्ही गाईडेड मिसाईल फ्रिगेट्स प्रतिनिधित्व करत आहेत.
- सरावाच्या बंदर टप्प्यात व्यावसायिक आणि सामाजिक संवाद आणि मैत्रीपूर्ण खेळाचे सामने समाविष्ट आहेत, व्यतिरिक्त, समुद्रात सराव आयोजित करण्यावर रणनीतिक पातळीवर नियोजन चर्चा. सरावाचा सागरी टप्पा दोन्ही नौदलाच्या जहाजांना सघन पृष्ठभागावरील युद्ध कवायती, शस्त्रास्त्र गोळीबार कवायती, सीमनशिप उत्क्रांती आणि सामरिक परिस्थितीत समन्वित हवाई ऑपरेशन्समध्ये सहभागी होण्यास मदत करेल.

भारतीय वायुसेना (IAF): IAF जागतिक वायु उर्जा निर्देशांकात तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- भारतीय वायुसेना (IAF) विविध देशांच्या विविध वायुसेना सेवांच्या लढाऊ सामर्थ्याच्या दृष्टीने जागतिक हवाई शक्ती निर्देशांकात तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. 2022 मध्ये, आधुनिक लष्करी विमानांच्या जागतिक निर्देशिकेने (WDMMA) ग्लोबल एअर पॉवर रँकिंग प्रकाशित केले. या अहवालात, भारतीय वायुसेनेला तिसऱ्या स्थानावर, चिनी हवाई दल किंवा पीपल्स लिबरटेरियन आर्मी एअर फोर्स (पीएलएएएफ), फ्रेंच एअर अँड स्पेस पॉवर आणि इस्रायली एव्हिएशन बेस्ड सशस्त्र सेना यांच्या वरती स्थान देण्यात आले आहे.

26 वर्षीय अभिलाषा बराक ही भारतीय लष्कराची पहिली महिला लढाऊ विमानवाहू बनली आहे.

- हरियाणाच्या कॅप्टन अभिलाषा बराक या लष्कराच्या विमानवाहू कॉर्प्समध्ये यशस्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर लढाऊ विमानचालक म्हणून सामील होणारी पहिली महिला अधिकारी ठरली आहे. नाशिकमधील आर्मी एव्हिएशनचे डीजी आणि कर्नल कमांडंट यांच्या हस्ते तिला इतर 36 लष्करी वैमानिकांसह प्रतिष्ठित विंग्सने सन्मानित करण्यात आले. तिला 2072 आर्मी एव्हिएशन स्कॉडनच्या दुसऱ्या फ्लाइटसाठी नियुक्त करण्यात आले आहे. तिला 2018 मध्ये चेन्नईच्या ऑफिसर्स ट्रेनिंग अकादमीमधून भारतीय सैन्यात कमिशन मिळाले होते.

GRSE ने भारतीय नौदलाचे सर्वेक्षण जहाज 'INS निर्देशक' लाँच केले.

- गार्डन रीच शिपबिल्डर्स अँड इंजिनीअर्स (GRSE) द्वारे भारतीय नौदलासाठी L&T जहाजबांधणीच्या सहकार्याने बांधण्यात येत असलेल्या चार सर्वे वेसेल्स (लार्ज) (SVL) प्रकल्पांपैकी दुसरा निर्देशक, कट्टुपल्ली, चेन्नई येथे लाँच करण्यात आला. या जहाजाचे नाव पूर्वीचे निर्देशक वरून घेतले गेले आहे जे भारतीय नौदल सर्वेक्षण जहाज देखील होते आणि डिसेंबर 2014 मध्ये 32 वर्षांच्या गौरवशाली सेवेनंतर ते रद्द करण्यात आले होते.

राजनाथ सिंह यांनी उत्तराखंडसाठी नवीन डिफेन्स इस्टेट सर्कल मंजूर केले.

- केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी केवळ उत्तराखंडसाठी नवीन डिफेन्स इस्टेट सर्कल तयार करण्याच्या प्रस्तावाला मंजुरी दिली आहे. राज्यातील मोठ्या प्रमाणात संरक्षण जमिनीचे व्यवस्थापन करण्यात येणाऱ्या अडचणी आणि उत्तराखंडमधील कॅन्टोन्मेंट रहिवाशांची मागणी लक्षात घेता, MoD डेहराडून येथे संरक्षण संपत्तीचे स्वतंत्र कार्यालय आणि रानीखेत येथे उप-कार्यालय स्थापन करेल.

- डेहराडून येथे फक्त उत्तराखंडसाठी नवीन डिफेन्स इस्टेट सर्कलच्या निर्मितीमुळे रहिवाशांना/संस्थांना संरक्षण जमीन व्यवस्थापनाच्या विविध सेवांमध्ये वेळेवर आणि जलद प्रवेश मिळण्यास मदत होईल.
- प्रशासनाच्या संरचनेचे आणखी विकेंद्रीकरण करण्यासाठी, रक्षा मंत्रीने राज्याच्या कुमाऊं विभागातील सहा जिल्ह्यांशी विशेष व्यवहार करण्यासाठी संरक्षण संपदा डेहराडूनच्या प्रशासकीय अधिकारक्षेत्रात रानीखेत येथे उप-कार्यालय स्थापन करण्यास मान्यता दिली आहे.

क्रीडा बातम्या

UEFA युरोपा फुटबॉल लीगचे विजेतेपद जर्मनीच्या इनट्रॅच फ्रँकफर्टने जिंकले.

- स्पेनमधील सेव्हिल येथे पेनल्टीवर रेंजर्सचा 5-4 असा पराभव करून जर्मन क्लब इनट्रॅच फ्रँकफर्टने 42 वर्षांतील पहिला युरोपियन ट्रॉफी जिंकला आहे. गोलरक्षक, केविन ट्रॅपने अतिरिक्त वेळेच्या शेवटी आणि शूटआऊटमध्ये दुसरा बचाव करून फ्रँकफर्टला पेनल्टीवर 5-4 असा विजय मिळवून दिला. स्कॉटिश क्लब रेंजर्स देखील 1972 मधील कप विनर्स चषकानंतरचे पहिले युरोपियन विजेतेपद जिंकण्याचा प्रयत्न करत होते. केविन ट्रॅप (इनट्रॅच फ्रँकफर्ट) सामनावीर ठरला.

ओडिशाने 12व्या हॉकी इंडिया सीनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिपचे विजेतेपद पटकावले.

- ओडिशाच्या महिला संघाने 12व्या हॉकी इंडिया सीनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिपच्या अंतिम फेरीत कर्नाटकचा 2-0 असा पराभव करत सीनियर नॅशनलमध्ये पहिले सुवर्ण जिंकले आहे. तत्पूर्वी, तिसऱ्या-चौथ्या स्थानाच्या लढतीत हॉकी झारखंडने हॉकी हरियाणाचा 3-2 असा पराभव केला. 12वी हॉकी इंडिया सीनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिप भोपाळ, मध्य प्रदेश येथे आयोजित करण्यात आली होती.
- तथापि, दोन्ही बाजूंनी केलेल्या भक्कम बचावात्मक कामगिरीमुळे सामना हाफटाईममध्ये 0-0 असा बरोबरीत सुटला. पुनम बार्ला (34') हिने तिसऱ्या क्वार्टरमध्ये सामन्यात गोल करून ओडिशाने आघाडी घेतली. अशिम कांचन बार्ला (59') याने उशीरा गोल करून खेळावर शिक्कामोर्तब केले.

रेड बुलच्या मॅक्स वर्स्टेपेनने स्पॅनिश ग्रँड प्रीक्स जिंकली.

- फॉर्म्युला वन वर्ल्ड चॅम्पियन, मॅक्स वर्स्टेपेनने रेड बुलमध्ये स्पॅनिश ग्रँड प्रीक्स जिंकून फेरारीच्या चार्ल्स लेक्लेर्ककडून शीर्षस्थानी स्थान मिळवले, जो सर्किट डी बार्सिलोना-कॅटलुनिया येथे नेतृत्व करताना इंजिनमध्ये बिघाड झाल्याने निवृत्त झाला. इमोला आणि मियामीनंतर सलग तिसरा विजय मिळवण्यासाठी त्याच्या सहकाऱ्याला सांगितल्यानंतर मेक्सिकन सर्जिओ पेरेझने दुसरे स्थान पटकावले.

भारतीय आर प्रज्ञानंधाने 2022 मध्ये मॅग्नस कार्लसनला दुसऱ्यांदा हरवले.

- चेसबल मास्टर्स ऑनलाइन जलद बुद्धिबळ स्पर्धेत नॉर्वेजियन खेळाडूला चकित करताना भारतीय GM प्रज्ञानंधाने 3 महिन्यांत विश्वविजेता मॅग्नस कार्लसनवर दुसरा विजय मिळवला. 16 वर्षीय प्रज्ञानंधाने फेब्रुवारीमध्ये एअरथिंग्स मास्टर्स या ऑनलाइन जलद बुद्धिबळ स्पर्धेत मॅग्नस कार्लसनला प्रथमच पराभूत केले.
- स्पर्धेच्या 2 व्या दिवशी प्रज्ञानंधाने त्याचे गुणांकन 12 पर्यंत नेले तर कार्लसन लीडरबोर्डवर चीनच्या वेई यीच्या मागे दुसऱ्या स्थानावर होता. जगातील सर्वात तरुण ग्रँड मास्टर अभिमन्यू मिश्रा हा देखील 16 जणांच्या स्पर्धेचा भाग आहे. प्रज्ञानंधाने काळ्या तुकड्यांसह विजय मिळवून कार्लसनची एअरथिंग्स मास्टर्समधील 3-सामन्यातील विजयी धावसंख्या केवळ 19 चालींमध्ये टारॅश व्हेरिएशन गेममध्ये संपवली.

भारताच्या पुरुष बॅडमिंटन संघाने फायनलमध्ये पॉवरहाऊस इंडोनेशियावर 3-0 असा शानदार विजय मिळवून प्रथमच थॉमस कप विजेतेपद पटकावले.

- भारताच्या पुरुष बॅडमिंटन संघाने फायनलमध्ये पॉवरहाऊस इंडोनेशियावर 3-0 असा शानदार विजय मिळवून प्रथमच थॉमस कप विजेतेपद पटकावले. बॅकॉक, थायलंड येथे झालेल्या थॉमस कपच्या अंतिम सामन्यात भारताने 14 वेळच्या विजेत्या इंडोनेशियाचा सामना केला आणि गतविजेत्याला 3-0 ने पराभूत करून विजेतेपद पटकावले. जागतिक चॅम्पियनशिप पदकविजेता लक्ष्य सेन, किदाम्बी श्रीकांत आणि चिराग शेटी आणि सात्विकसाईराज रँकीरेड्डी या जागतिक क्रमवारीत आठव्या क्रमांकाच्या दुहेरी जोडीने संस्मरणीय कामगिरी करून भारताने वयोगटातील कामगिरी केली.

मॅचेस्टर सिटीने 2021-22 प्रीमियर लीग फुटबॉल चॅम्पियनशिप जिंकली.

- मॅचेस्टर सिटीने 2021/22 प्रीमियर लीग चॅम्पियनचे चौथे विजेतेपद जिंकले आहे. मोसमातील अंतिम सामन्यात मॅचेस्टर सिटीने अँस्टन व्हिलावर विजय मिळवला. या हंगामात मॅचेस्टर सिटीच्या 38 लीग सामन्यांमध्ये, त्यांनी 29 जिंकले आहेत, सहा अनिर्णित केले आहेत आणि तीन गमावले आहेत, प्रक्रियेत 99 गोल केले आहेत.
- 2016 च्या उन्हाळ्यात मॅचेस्टर सिटीने पेप गार्डिओलाच्या नेतृत्वाखाली चार प्रीमियर लीग विजेतेपदे आणि आठ प्रमुख ट्रॉफी जिंकल्या आहेत.

हरियाणाने हॉकी इंडिया सब-ज्युनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिप 2-0 ने जिंकली.

- हरियाणाच्या हॉकी संघाने फायनलमध्ये झारखंडच्या हॉकी संघाचा 2-0 असा पराभव करत इम्फाळ येथे हॉकी इंडिया सब-ज्युनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिप 2022 जिंकली. उत्तर प्रदेश हॉकी संघाने मध्य प्रदेश हॉकी संघाचा 3-0 ने पराभव करत हॉकी इंडिया सब-ज्युनियर महिला राष्ट्रीय चॅम्पियनशिप 2022 मध्ये इम्फाळ येथे तिसरे स्थान पटकावले.

शिखर धवन आयपीएलच्या इतिहासात 700 चौकार मारणारा पहिला खेळाडू ठरला आहे.

- पंजाब किंग्जचा सलामीवीर शिखर धवन इंडियन प्रीमियर लीगच्या (आयपीएल) इतिहासात 700 चौकार मारणारा पहिला खेळाडू ठरला आहे.
- वानखेडे स्टेडियमवर पीबीकेएस आणि सनरायझर्स हैदराबाद यांच्यातील आयपीएल 2022 च्या शेवटच्या लीग टप्प्यातील सामन्यात धवनने हा पराक्रम केला. या फलंदाजाच्या नावावर आता एकूण 701 आयपीएल चौकार आहेत. त्याच्यापाठोपाठ डेव्हिड वॉर्नर आणि विराट कोहली यांनी अनुक्रमे 577 आणि 576 चौकार लगावले आहेत. PBKS ने त्यांची IPL 2022 मोहीम एकूण 14 गुणांसह संपवली तर SRH ने 12 गुणांसह पूर्ण केले.

AIFF च्या कामकाजावर देखरेख करण्यासाठी SC ने 3-सदस्यीय समिती नियुक्त केली

- अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाच्या (एआयएफ एफ) कारभारावर देखरेख ठेवण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयाने आज प्रशासकांची तीन सदस्यीय समिती नियुक्त केली आहे आणि राष्ट्रीय क्रीडा संहिता आणि मॉडेल मार्गदर्शक तत्वांनुसार त्याच्या घटनेचा अवलंब केला आहे, ज्याचे नेतृत्व सर्वोच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश ए.आर. दवे आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- सीओएमध्ये माजी मुख्य निवडणूक आयुक्त डॉ. एसवाय कुरेशी आणि भारतीय फुटबॉल संघाचे माजी कर्णधार भास्कर गांगुली, निवृत्त न्यायमूर्ती दवे यांच्या व्यतिरिक्त दोन माजी सदस्यांचा समावेश असेल, असे न्यायमूर्ती डी. वाय चंद्रचूड, सूर्यकांत आणि पीएस नरसिंह यांच्या खंडपीठाने सांगितले.
- सर्वोच्च न्यायालयाने म्हटले आहे की AIFF मधील सद्यस्थिती फेडरेशनच्या कायदेशीर कारभारासाठी अनुकूल नाही. त्याने CoA ला ताबडतोब AIFF वर नियंत्रण ठेवण्याची आणि AIFF च्या घटनेच्या मान्यतेवर देखरेख ठेवण्याची सूचना केली.

आशिया कप 2022 हॉकी स्पर्धेत भारताने इंडोनेशियावर 16-0 ने मात केली.

- आशिया चषक 2022 च्या रोमहर्षक पूल ए गेममध्ये भारतीय पुरुष संघाने अंतिम क्वार्टरमध्ये सहा गोल नोंदवून इंडोनेशियावर 16-0 असा विजय मिळवून आशिया कपच्या सुपर 4 टप्प्यासाठी पात्र ठरले. आशिया चषकाच्या सुपर 4 फेरीत भारताने जपान, मलेशिया आणि दक्षिण कोरियाला सामील केले. पात्र होण्यासाठी भारताला ही स्पर्धा किमान 15-0 च्या फरकाने जिंकणे आवश्यक होते आणि युवा संघ दबावाखाली वाढला.

नरिंदर बत्रा यांनी भारतीय ऑलिम्पिक संघटनेच्या अध्यक्षपदाचा राजीनामा दिला.

- नरिंदर बत्रा यांनी भारतीय ऑलिम्पिक संघटनेच्या (IOA) अध्यक्षपदाचा राजीनामा दिला आहे. श्री बत्रा यांनी असेही सूचित केले की ते पुन्हा आयओएच्या अध्यक्षपदासाठी उभे राहणार नाहीत. ते आंतरराष्ट्रीय हॉकी फेडरेशनचे (FIH) अध्यक्ष देखील आहेत.

रमेशबाबू प्रज्ञानंद यांनी 36 वी रेकजाविक ओपन 2022 जिंकली.

- 10 ऑगस्ट 2005 रोजी जन्मलेले रमेशबाबू प्रज्ञानंद हे भारतीय ग्रँडमास्टर आणि बुद्धिबळाचे प्रतीक आहेत. तरुण वयात, तो जगभरात प्रवास करत आहे आणि आपली प्रतिभा दाखवण्यासाठी आता 30 देशांमध्ये प्रवास करत आहे. त्याने बुद्धिबळातील काही प्रमुख चेहऱ्यांसोबत जबडा सोडणारे सामने खेळले आहेत. वयाच्या 16 व्या वर्षी, 22 फेब्रुवारी 2022 रोजी एअरथिंग्स मास्टर्स रॅपिड बुद्धिबळ स्पर्धेत जगज्जेते मॅग्नस कार्लसनचा पराभव करणारा तो सर्वात तरुण खेळाडू ठरला. त्याने 20 मे 2022 रोजी चेसबल मास्टर्स ऑनलाइन जलद बुद्धिबळ स्पर्धेत कार्लसनला पुन्हा पराभूत केले. 3 महिन्यांच्या आत विश्वविजेता मॅग्नस कार्लसनचा हा त्याचा दुसरा विजय होता.

ISSF ज्युनियर वर्ल्ड कप 2022 मध्ये भारताने 33 पदके जिंकली.

- इंटरनॅशनल शूटिंग स्पोर्ट फेडरेशन (ISSF) ज्युनियर वर्ल्ड कप 2022 जर्मनीतील सुहल येथे आयोजित करण्यात आला होता. भारतीय तुकडीचे नेतृत्व दिग्गज नेमबाज मनू भाकर आणि सौरभ चौधरी यांनी केले. ISSF कनिष्ठ विश्वचषक 2022 मध्ये, भारतीय ज्युनियर नेमबाजी संघ एकंदरीत प्रथम क्रमांकावर आला. त्यांनी 13 सुवर्ण, 15 रौप्य आणि 5 कांस्य अशी एकूण 33 पदके जिंकली. चार सुवर्णपदकांसह इटली दुसऱ्या स्थानावर आहे.

ISSF ज्युनियर वर्ल्ड कप 2022 मध्ये भारताचे पदक विजेते Gold

- Simranpreet Kaur Brar and Vijayveer Sidhu – 25m rapid fire pistol mixed team
- Anish Bhanwala, Vijayveer Sidhu, and Sameer – men's 25m rapid fire pistol team
- Manu Bhaker, Esha Singh, and Rhythm Sangwan – women's 25m pistol team
- Sift Kaur Samra – women's 50m rifle 3 positions individual
- Rhythm Sangwan – women's 25m pistol individual
- Rudraksha Patil, Paarth Makhija, and Umamahesh Maddineni – men's air rifle team
- Rudraksha Patil – men's 10m air rifle individual
- Shiva Narwal – men's 10m air pistol individual
- Palak – women's 10m air pistol individual
- Saurabh Chaudhary, Shiva Narwal, and Sarabjot Singh – men's air pistol team
- Esha Singh-Saurabh Chaudhary – 10m air pistol mixed team
- Manu Bhaker, Palak, and Esha Singh – women's 10m air pistol team
- Arya Borse, Zeena Khitta, and Ramita – women's air rifle team

Silver

- Anish-Tejaswani – 25m rapid fire pistol mixed team
- Pankaj Mukheja and Sift Kaur Samra – 50m rifle 3 positions mixed team
- Shivam Dabas, Pankaj Mukheja, Avinash Yadav – men's 50m rifle 3 positions team
- Anish – men's 25m rapid fire pistol individual
- Manu Bhaker – women's 25m pistol individual
- Shivam Dabas – men's 50m rifle 3 positions individual
- Abhinav Shaw – men's 10m air rifle individual
- Ramita – women's 10m air rifle individual

9. Manu Bhaker – women's 10m air pistol individual
10. Palak and Sarabjot Singh – 10m air pistol mixed team
11. Ramita and Paarth Makhija – 10m air rifle mixed team
12. Sift Kaur Samra and Surya Pratap Singh – 50m Rifle Prone Mixed Team competition
13. Shardul Vihaan, Arya Vansh Tyagi, and Vivaan Kapoor – men's trap team
14. Sarabjot Singh – 10m air pistol men individual
15. Preeti Rajak, Sabeera Haris, and Bhavya Tripathi – women's trap team

Bronze

1. Parinaaz Dhaliwal, Darshna Rathore, and Areeba Khan – women's skeet team
2. Vijayveer Sidhu – men's 25m rapid fire pistol individual
3. Naamya Kapoor – women's 25m pistol individual
4. Nischal, Ashi Chouksey, Samra Sift Kaur – women's 50m rifle 3 positions team
5. Ashi Chouksey – 50m rifle 3 positions

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

डॉ जितेंद्र सिंग, बायोटेक संशोधकांसाठी 'BioRRAP' पोर्टल सुरू केले.

- वन नेशन, वन पोर्टल या तत्वाला अनुसरून केंद्रीय मंत्री डॉ. जितेंद्र सिंह यांनी बायोटेक संशोधक आणि स्टार्ट-अप्ससाठी सिंगल नॅशनल पोर्टलचे अनावरण केले. देशातील जैविक संशोधन आणि विकास क्रियाकलापांसाठी नियामक परवानगी घेणारे सर्वजण BioRRAP चा वापर करतील. मंत्री यांच्या मते, जैवतंत्रज्ञान हा भारतीय तरुणांसाठी त्वरीत व्यवहार्य शैक्षणिक आणि करिअर पर्याय बनला आहे. देशात सध्या 2,700 बायोटेक स्टार्ट-अप आणि 2,500 हून अधिक बायोटेक उपक्रम कार्यरत आहेत.

MeitY ने डिजिटल इंडिया भाषीनी विचारमंथन सत्र आयोजित केले आहे.

- श्री राजीव चंद्रशेखर, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान, कौशल्य विकास आणि उद्योजकता राज्यमंत्री, MeitY द्वारे मिशन डिजिटल इंडिया भाषांनी – राष्ट्रीय भाषा अनुवाद मिशन (NLTM) वर आयोजित केलेल्या विचारमंथन सत्रादरम्यान उपस्थित होते. त्यांच्या मते, स्टार्टअप्स हे आमच्या डिजिटल इकोसिस्टमचे एक आवश्यक घटक आहेत आणि मिशन डिजिटल इंडिया भाषिनी त्यांना भारत-विशिष्ट आणि भारतीय भाषा सक्षम IT सोल्यूशन्स विकसित करण्यात मदत करेल.

महत्वाचे दिवस

आंतरराष्ट्रीय जैवविविधता दिन: 22 मे

- जैवविविधतेच्या समस्यांबद्दल जागरूकता आणि समज वाढवण्यासाठी दरवर्षी 22 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय जैवविविधता दिवस किंवा जागतिक जैवविविधता दिवस साजरा केला जातो. ग्रहाचा समतोल राखण्यासाठी जैवविविधता आवश्यक आहे. हे इकोसिस्टम सेवांचा आधारस्तंभ आहे, जे पूर्णपणे मानवी कल्याणाशी जोडलेले आहे.
- 2022 ची थीम Building a shared future for all life ही आहे.

इंटरनशनल डे टू एन्ड ऑब्सट्रिक फिस्टुला: 23 मे

- युनायटेड नेशन्स (UN) प्रसूती फिस्टुला समाप्त करण्याचा आंतरराष्ट्रीय दिवस 23 मे 2013 पासून प्रसूती फिस्टुला उपचार आणि प्रतिबंध करण्याच्या दिशेने कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी चिन्हांकित केले जाते, ही परिस्थिती विकसनशील देशांमध्ये बाळंतपणादरम्यान अनेक मुली आणि स्त्रियांना प्रभावित करते. 2003 मध्ये United Nations Population Fund (UNFPA) आणि त्याच्या भागीदारांनी फिस्टुला समाप्त करण्यासाठी जागतिक मोहीम सुरू केली,

जागतिक कासव दिन 2022 23 मे रोजी साजरा करण्यात आला.

- अमेरिकन कासव रेस्क्यू या नानफा संस्थेद्वारे दरवर्षी 23 मे रोजी जागतिक कासव दिन पाळला जातो. जगभरातील कासव आणि कासव आणि त्यांच्या गायब होणाऱ्या अधिवासांचे संरक्षण करण्यासाठी लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. कासव आणि कासव पृथ्वीच्या पर्यावरणीय रचनेत महत्वाची भूमिका बजावतात. हे सरपटणारे प्राणी जगभरातील विविध अधिवासांमध्ये टिकून राहण्यासाठी आणि भरभराटीसाठी ओळखले जातात.
- जागतिक कासव दिनाची यावर्षीची थीम "शेलेब्रेट" आहे.

युनायटेड नेशन्स 25 ते 31 मे या कालावधीत "नॉन-सेल्फ-गव्हर्निंग टेरिटरीजच्या लोकांसह एकता आंतरराष्ट्रीय सप्ताह" पाळत आहे.

- युनायटेड नेशन्स 25 ते 31 मे या कालावधीत "नॉन-सेल्फ-गव्हर्निंग टेरिटरीजच्या लोकांसह एकताचा आंतरराष्ट्रीय सप्ताह" पाळत आहे. 06 डिसेंबर 1999 रोजी, संयुक्त राष्ट्र महासभेने लोकांसह एकता सप्ताह वार्षिक पाळण्याचे आवाहन केले. स्वयंशासित नसलेले प्रदेश. UN चार्टरमध्ये, स्वयंशासित नसलेल्या प्रदेशाची व्याख्या एक असा प्रदेश म्हणून करण्यात आली आहे, "ज्यांच्या लोकांनी अद्याप पूर्ण स्व-शासन प्राप्त केलेले नाही."

जागतिक थायरॉईड जागरूकता दिवस 2022: 25 मे

- थायरॉईड रोग, त्यांची लक्षणे, प्रतिबंध आणि उपचारांबद्दल जागरूकता आणि समजून घेण्यासाठी 25 मे रोजी जागतिक थायरॉईड दिवस साजरा केला जातो. युरोपियन थायरॉईड असोसिएशन (ETA) च्या प्रस्तावावर 2008 मध्ये हा दिवस अस्तित्वात आला. पब्लिक हेल्थ अपडेटच्या अहवालानुसार, जागतिक स्तरावर, 200 दशलक्षाहून अधिक लोक थायरॉईड विकारांनी ग्रस्त असल्याचा अंदाज आहे आणि यापैकी 50 टक्के प्रकरणांचे निदान झालेले नाही.
- It's not you. It's your thyroid ही या वर्षाची थीम आहे.

इंटरनॅशनल मिससिंग चिल्ड्रेनस डे 2022

- इंटरनॅशनल मिससिंग चिल्ड्रेनस डे 2022 हा एक जागरूकता कार्यक्रम आहे जो दरवर्षी 25 मे रोजी साजरा केला जातो. मुलांच्या अपहरणाच्या मुद्द्यावर प्रकाशझोत टाकणे, पालकांना त्यांच्या मुलांचे संरक्षण करण्यासाठी उपाययोजना करण्याबद्दल शिक्षित करणे आणि जे कधीही सापडले नाहीत त्यांचा सन्मान करणे आणि ज्यांच्याकडे आहे त्यांचा उत्सव साजरा करणे हे या दिवसाचे उद्दिष्ट आहेत. हा जागरूकता कार्यक्रम ग्लोबल मिसिंग चिल्ड्रेनस नेटवर्कच्या संयोगाने चालवला जातो.

निधन बातम्या

ज्येष्ठ कम्युनिस्ट नेते शिवाजी पटनायक यांचे निधन

- ज्येष्ठ कम्युनिस्ट नेते आणि तीन वेळा खासदार शिवाजी पटनायक यांचे वयाच्या ९३ व्या वर्षी निधन झाले. ओडिशातील सीपीआय (मार्क्सवादी) चे संस्थापक म्हणून शिवाजी पटनायक यांचे कौतुक केले जाते. त्यांचा जन्म 10 ऑगस्ट 1930 रोजी झाला, हे ज्येष्ठ नेते वयाच्या 17 व्या वर्षी रेवेनशॉ कॉलेजमध्ये शिकत असताना राज्याच्या विद्यार्थी चळवळीत सामील झाले होते. 1964 मध्ये कम्युनिस्ट पक्षाला फाळणीचा सामना करावा लागला तेव्हा CPI(M) च्या स्थापनेत त्यांची महत्त्वपूर्ण भूमिका होती. ते 1971 ते 1990 पर्यंत पक्षाचे सचिव राहिले. पक्षाच्या केंद्रीय समितीवर त्यांची निवडही झाली.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

रस्किन बॉडचे 'लिसन टू युवर हार्ट: द लंडन अँडव्हेचर' या पुस्तकाचे प्रकाशन

- पेंग्विन रँडम हाऊस इंडिया (PRHI) द्वारे रस्किन बॉड यांच्या 88 व्या वाढदिवसानिमित्त (19 मे 2022) रस्किन बॉड यांनी लिहिलेले "लिसन टू युवर हार्ट: द लंडन अँडव्हेचर" नावाचे नवीन पुस्तक प्रकाशित करण्यात आले. भारतातील प्रसिद्ध बालपुस्तक लेखक रस्किन बॉड यांचा जन्म कसौली (हिमाचल प्रदेश) येथे झाला आणि जामनगर (गुजरात), डेहराडून (उत्तराखंड), नवी दिल्ली आणि शिमला (हिमाचल प्रदेश) येथे मोठा झाला.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

डॉ. बिबेक देबरॉय यांनी भारतातील विषमतेची (इनइकालिटी) स्थिती अहवाल लाँच केला.

- पंतप्रधानांच्या आर्थिक सल्लागार परिषदेचे अध्यक्ष डॉ. बिबेक देबरॉय यांनी भारतातील विषमता अहवाल (EAC-PM) लाँच केला. इन्स्टिट्यूट फॉर कॉम्पिटिटिव्हनेसने संशोधनाचे लेखन केले आहे, जे भारतातील असमानतेची पातळी आणि प्रकार यांची व्यापक तपासणी करते. हा अभ्यास आरोग्य, शिक्षण, घरगुती वैशिष्ट्ये आणि श्रम बाजार क्षेत्रातील असमानतेवरील डेटा एकत्र करतो. या क्षेत्रातील असमानता, संशोधनानुसार, लोकसंख्या अधिक असुरक्षित बनवते आणि बहुआयामी दारिद्र्य निर्माण करते.

असमानता अहवाल डेटाची स्थिती:

- अहवालात असमानतेचे स्वरूप आणि अनुभव ठरवणाऱ्या पाच मुख्य घटकांचा विचार केला आहे.
- हे दोन भागांमध्ये विभागले गेले आहे: आर्थिक पैलू आणि सामाजिक-आर्थिक प्रकटीकरण.
- उत्पन्न वितरण आणि श्रमिक बाजाराची गतिशीलता, तसेच आरोग्य, शिक्षण आणि घरगुती वैशिष्ट्ये हे त्यापैकी आहेत.
- प्रत्येक प्रकरण सद्यस्थिती, चिंतेचे क्षेत्र, पायाभूत सुविधांच्या बाबतीत यश आणि अपयश आणि शेवटी, नियतकालिक श्रम बल सर्वेक्षण (PLFS), राष्ट्रीय कुटुंबाच्या विविध फेन्यांमधील डेटा वापरून असमानतेवर होणारा परिणाम स्पष्ट करण्यासाठी समर्पित आहे. आणि आरोग्य सर्वेक्षण (NFHS), आणि UDISE+.
- संशोधन देशाच्या विविध वंचिततेच्या परिसंस्थेवर परिणाम करणारे संपूर्ण विश्लेषण प्रदान करून असमानतेवरील कथा विस्तृत करते, ज्याचा लोकसंख्येच्या कल्याणावर आणि एकूण वाढीवर थेट प्रभाव पडतो.

- हे एक संशोधन आहे जे वर्ग, लिंग आणि भूगोल यांच्या छेदनबिंदूमध्ये असमानतेचा समाजावर कसा परिणाम होतो हे पाहतो.
- 2017-18, 2018-19, आणि 2019-20 या वर्षांच्या उत्पन्न वितरण अंदाजांवर जोर देण्यासाठी अहवाल संपत्तीच्या अंदाजांच्या पलीकडे जातो, जो केवळ आंशिक दृश्य प्रदान करतो.

वर्ल्ड एअर पॉवर इंडेक्स 2022: भारतीय हवाई दल तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- वर्ल्ड डिरेक्टरी ऑफ मॉडर्न मिलिटरी एअरक्राफ्ट (WDMMA) ने 2022 ची जागतिक हवाई शक्ती रँकिंग जारी केली आहे. विविध हवेच्या एकूण लढाऊ सामर्थ्याच्या बाबतीत भारतीय वायुसेना (IAF) जागतिक हवाई शक्ती निर्देशांकात तिसऱ्या स्थानावर आहे. जगातील विविध राष्ट्रांच्या सेवा. या अहवालाने भारतीय हवाई दल (IAF) ला चिनी विमानन आधारित सशस्त्र दल (PLAAF), जपान एअर सेल्फ-प्रिझर्व्हेशन पॉवर (JASDF), इस्रायली एव्हिएशन आधारित सशस्त्र दल आणि फ्रेंच हवाई आणि अंतराळ शक्ती यांच्यापेक्षा वरचे स्थान दिले आहे. अहवालात असे म्हटले आहे की भारतीय हवाई दल (IAF) सध्या त्यांच्या सक्रिय विमान यादीमध्ये एकूण 1,645 युनिट्स मोजते.

वर्ल्ड एअर पॉवर इंडेक्स 2022 चे प्रमुख मुद्दे:

- ग्लोबल एअर पॉवर्स रँकिंग (2022) अहवालाने युनायटेड स्टेट्स एअर फोर्स (USAF) ला सर्वोच्च TvR स्कोअर दिला आहे. यामध्ये विमानांच्या प्रकारांचे विस्तृत मिश्रण आहे आणि अनेक उत्पादने देशाच्या मोठ्या औद्योगिक तळातून स्थानिक पातळीवर घेतली जातात. युनायटेड स्टेट्स एअर फोर्स (USAF) कडे सर्वाधिक प्राप्य TvR स्कोअर 242.9 आहे.
- याशिवाय, ते समर्पित सामरिक-स्तरीय बॉम्बर, एक मोठे हेलो, सीएस विमान, लढाऊ दल आणि शेकडो वाहतूक विमाने ठेवते आणि शेकडो युनिट्स अद्याप ऑर्डरवर असलेल्या USAF ला पुढील दिवसांमध्ये मजबूत केले जाईल.
- या अहवालात जगातील विविध राष्ट्रांच्या विविध हवाई दलांच्या एकूण लढाऊ शक्तीचे मूल्यमापन करण्यात आले असून त्यानुसार त्यांची क्रमवारी करण्यात आली आहे. सध्या, WDMMA 98 राष्ट्रांचे अनुसरण करत आहे, 124 हवाई प्रशासन आणि 47,840 विमानांचे अनुसरण करत आहे.

TIME's 100 सर्वात प्रभावशाली लोक 2022

- सुप्रीम कोर्टाच्या वकील करुणा नुंडी, बिझनेस टायकून गौतम अदानी आणि प्रख्यात काश्मिरी मानवाधिकार कार्यकर्ते खुर्रम परवेझ यांना टाइम मासिकाने 2022 च्या जगातील 100 प्रभावशाली व्यक्तींमध्ये स्थान दिले आहे. आयकॉन्स, पायोनियर्स, टायटन्स, आर्टिस्ट, लीडर्स आणि इनोव्हेटर्स अशा सहा श्रेणींमध्ये ही यादी विभागली गेली आहे.

- अँपलचे सीईओ टिम कुक आणि अमेरिकन होस्ट ओप्रा विन्फ्रे यांच्या आवडीसह अदानी यांचे नाव टायटन्स श्रेणीत आले आहे, तर रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन आणि त्यांचे युक्रेन समकक्ष वोलोडिमिर झेलेन्स्की यांच्यासमवेत नुंडी आणि परवेझ यांना लीडर्स श्रेणीत स्थान मिळाले आहे.

शिक्षण मंत्रालयाने राष्ट्रीय उपलब्धी सर्वेक्षण अहवाल (NAS) 2021 जारी केला.

- नॅशनल अचिव्हमेंट सर्व्हे (NAS) 2021 आवृत्तीचा अहवाल प्रसिद्ध झाला आहे. NAS2021: जगातील सर्वात मोठ्या सर्वेक्षणांपैकी एक, नॅशनल अचिव्हमेंट सर्व्हे (NAS) 2021 12.11.2021 रोजी देशभरात, शिक्षणातील अंतर ओळखण्यासाठी आणि त्यावर उपाययोजना करण्यासाठी आयोजित करण्यात आला. राष्ट्रीय, राज्य आणि जिल्हा स्तरांसाठी NAS 2021 रिपोर्ट कार्ड अधिकृत वेबसाइट "nas.gov.in" वर उपलब्ध करून देण्यात आले आहेत.

अहवालातील महत्वाचे मुद्दे:

- गेल्या वर्षी 12 नोव्हेंबर रोजी आयोजित केलेल्या NAS 2021 मध्ये 36 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमधील 720 जिल्ह्यांतील 1.18 लाख शाळांमधील 34 लाखांहून अधिक विद्यार्थ्यांचे मूल्यांकन करण्यात आले.
- NAS तीन वर्षांच्या सायकल कालावधीसह इयत्ता 3, 5, 8 आणि 10 मधील मुलांच्या शिकण्याच्या क्षमतांचे सर्वसमावेशक मूल्यमापन सर्वेक्षण करून देशातील शालेय शिक्षण प्रणालीच्या आरोग्याचे मूल्यांकन करते. हे शालेय शिक्षण व्यवस्थेचे एकूण मूल्यमापन प्रतिबिंबित करते. शेवटची NAS 2017 मध्ये झाली होती.

WEF चा प्रवास आणि पर्यटन स्पर्धात्मकता निर्देशांक 2021: भारताचा क्रमांक 54

- वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमच्या (WEF) ने प्रवास आणि पर्यटन विकास निर्देशांक 2021 मध्ये 4.1 गुणांसह भारताला 54 वे स्थान (2019 मध्ये 46 व्या स्थानावरून खाली) दिले, परंतु तरीही, भारत दक्षिण आशियामध्ये अव्वल कामगिरी करणारा राहिला आहे. जागतिक चार्टमध्ये जपान अव्वल आहे (1) आणि सर्वात खालचे स्थान (117) चाड देशाने व्यापले आहे.

रँक	देश	स्कोअर
1	जपान	5.2
2	युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका (यूएसए)	5.2
3	स्पेन	5.2
4	फ्रान्स	5.1
5	जर्मनी	5.1
54	भारत	4.1

2022 जागतिक अन्न धोरण अहवाल: हवामान बदल आणि अन्न प्रणाली

- युनायटेड नेशन्सच्या इंटरगव्हर्नमेंटल पॅनेल ऑन क्लायमेट चेंज (IPCC) ने येऊ घातलेल्या संकटाबद्दल चेतावणी जारी केली आहे. हवामान बदलाने मानवतेसाठी एक कोड रेड ट्रिगर केला आहे, ज्यासाठी त्वरित कारवाईची आवश्यकता आहे. ही संदिग्धता अन्न प्रणालीशी निगडित आहे. हवामान बदलामुळे आधीच कृषी उत्पादन कमी होण्यास सुरुवात झाली आहे आणि अनेक देशांमध्ये, विशेषतः गरीब जगामध्ये पुरवठा साखळी विस्कळीत झाली आहे, ज्यामुळे उपजीविकेवर ताण पडतो आणि भूक आणि कुपोषण लक्षणीयरीत्या वाढण्याचा धोका निर्माण झाला आहे, ज्यामुळे अनुकूलन प्रयत्न गंभीर झाले आहेत.

महत्वाचे मुद्दे:

- इंटरनॅशनल फूड पॉलिसी रिसर्च इन्स्टिट्यूट, अलायन्स ऑफ बायोव्हर्सिटी आणि इंटरनॅशनल सेंटर फॉर ट्रॉपिकल ॲग्रिकल्चर, इंटरनॅशनल वॉटर मॅनेजमेंट इन्स्टिट्यूट आणि इतर भागीदारांचे संशोधक IFPRI च्या 2022 ग्लोबल फूड पॉलिसी रिपोर्टमध्ये सहा धोरण प्राधान्ये ओळखतात ज्या आता लागू केल्या जाऊ शकतात आणि केल्या पाहिजेत.
- हवामान बदलाचा अन्न प्रणालीवर परिणाम होतो आणि अन्न प्रणाली देखील हवामान बदलासाठी प्रमुख योगदान देतात. अलीकडील अंदाजानुसार, वातावरणातील बदलास कारणीभूत असलेल्या हरितगृह वायू उत्सर्जनांपैकी एक तृतीयांश पेक्षा जास्त अन्न प्रणालींचा वाटा आहे, ज्यामुळे कमी करण्याच्या कोणत्याही प्रयत्नासाठी त्यांची घट महत्वाची ठरते.
- जंगले, महासागर आणि मातीत कार्बन सिंकची स्थापना आणि देखभाल याद्वारे, शेती, वनीकरण आणि इतर जमिनीचा वापर आता निव्वळ उत्सर्जन सिंक बनण्याची महत्त्वपूर्ण क्षमता असलेले एकमेव क्षेत्र आहे - जे उत्सर्जन करते त्यापेक्षा जास्त GHG बाहेर काढणे.
- हवामान बदलाच्या समस्यांना तोंड देण्यासाठी आपल्या अन्नप्रणालीची संपूर्ण पुनर्रचना करणे आवश्यक आहे, ज्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर कायदेविषयक बदल, महत्त्वपूर्ण गुंतवणूक आणि नवकल्पनांना प्रोत्साहन देणारे आणि आत्मसात करणारे सक्षम वातावरण आवश्यक आहे.
- अहवालाची सहा धोरणात्मक उद्दिष्टे विकसनशील देशांवर केंद्रित आहेत, त्यापैकी बऱ्याच जणांना हवामान बदलाच्या परिणामांचा फटका बसण्याची शक्यता आहे परंतु अनुकूलन आणि दीर्घकालीन अन्न प्रणाली परिवर्तनास समर्थन देण्यासाठी संसाधनांचा अभाव आहे

विविध बातम्या

भारत राजा राम मोहन रॉय यांची 250 वी जयंती साजरी करत आहे.

- राजा राम मोहन रॉय यांची 250 वी जयंती सांस्कृतिक मंत्रालयाने आझादी का अमृत महोत्सव अंतर्गत साजरी केली आणि त्यांचे स्मरण केले. सांस्कृतिक मंत्रालयाने 22 मे 2022 रोजी उद्घाटन समारंभाचे आयोजन केले होते. राजा राम मोहन रॉय लायब्ररी फाउंडेशन, सॉल्ट लेक, कोलकाता येथे आणि सायन्स सिटी ऑडिटोरियम, कोलकाता येथे उद्घाटन समारंभ आयोजित करण्यात आला होता.
- मंत्रालयाच्या प्रसिद्धीपत्रकानुसार, राजा राम मोहन रॉय यांची 250 वी जयंती आणि राजा राम मोहन रॉय लायब्ररी फाउंडेशनचा 50 वा स्थापना दिवस होता. राजा राम मोहन रॉय लायब्ररी फाउंडेशन येथे राजा राम मोहन रॉय यांच्या प्रतिष्ठित पुतळ्याचे उद्घाटन केले. त्याचे उद्घाटन केंद्रीय मंत्री जी किशन रेड्डी यांच्या हस्ते व्हर्चुअली करण्यात आले.

21 जून रोजी कर्नाटकात आंतरराष्ट्रीय योग दिवस साजरा केला जाणार आहे.

- केंद्रीय आयुष मंत्रालयाने 21 जून रोजी कर्नाटक राज्याची सांस्कृतिक राजधानी आणि प्रमुख ऐतिहासिक ठिकाण म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या म्हैसूर शहरात 8 वा आंतरराष्ट्रीय योग दिन (IDY) साजरा केल्याची पुष्टी केली आहे. आयुष मंत्रालयाने मुख्यमंत्र्यांना पत्र लिहिले आहे. कर्नाटकचे सचिव पी. रविकुमार यांनी या प्रकरणाबाबत आणि IDY-2022 च्या मुख्य कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी सर्व संबंधितांना आवश्यक निर्देश जारी करण्याचे निर्देश दिले.
- IDY-2022 ची तयारी आधीच सुरू आहे. आझादी का अमृत महोत्सव वर्षात आगामी 8 वा IDY येत असल्याने, या मंत्रालयाने देशभरातील 75 प्रतिष्ठित स्थळांवर IDY पाहण्याची योजना आखली आहे

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:

- इन्फोसिसची स्थापना: 2 जुलै 1981, पुणे
- इन्फोसिस मुख्यालय: बेंगळुरू
- इन्फोसिसचे संस्थापक: एनआर नारायण मूर्ती आणि नंदन नीलेकणी
- Paytm स्थापना: ऑगस्ट 2010
- Paytm मुख्यालय: नोएडा, उत्तर प्रदेश, भारत
- ऑस्ट्रेलियाची राजधानी: कॅनबेरा;
- ऑस्ट्रेलियाचे चलन: ऑस्ट्रेलियन डॉलर.
- जेट एअरवेजचे CEO: संजीव कपूर
- जेट एअरवेजचे संस्थापक: नरेश गोयल

- जेट एअरवेजची स्थापना: 1 एप्रिल 1992, मुंबई
- जेट एअरवेजचे मुख्यालय: मुंबई
- पूर्व तिमोर राजधानी: दिली;
- पूर्व तिमोर चलन: युनायटेड स्टेट्स डॉलर.
- युवा कार्य आणि क्रीडा मंत्री: श्री अनुराग ठाकूर
- उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री: पुष्कर सिंह धामी
- ऊर्जा राज्य सचिव: आर मीनाक्षी सुंदरम
- बीपीसीएलचे मुख्य महाव्यवस्थापक: शेली अब्राहम
- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशनची स्थापना: 1965
- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशनचे मुख्यालय: नवी दिल्ली
- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशनचे अध्यक्ष: डॉ. ए. शक्तीवेल

- फेडरेशन ऑफ इंडियन एक्सपोर्ट ऑर्गनायझेशनचे महासंचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी: डॉ. अजय सहाय.
- SBI चे समूह मुख्य आर्थिक सल्लागार: सौम्या कांती घोष

